

برنامه درسی

رشته : مترجمی زبان عربی

دوره : کارشناسی ارشد

دانشکده : ادبیات و علوم انسانی

مصوب جلسه مورخ ۹۸/۱۱/۲۸ شورای برنامه‌ریزی درسی دانشگاه

این برنامه براساس آیین‌نامه شماره ۲۱/۲۳۸۰۶ وزارت علوم تحقیقات و فناوری در خصوص تفویض اختیارات برنامه‌ریزی درسی به دانشگاه‌های دارای هیات ممیزه توسط اعضای هیات علمی دانشکده ادبیات و علوم انسانی تدوین شده و در جلسه مورخ ۹۸/۱۱/۲۸ شورای برنامه‌ریزی درسی دانشگاه به تصویب رسیده است.

مصوبه شورای برنامه‌ریزی درسی دانشگاه فردوسی مشهد

رشته : مترجمی زبان عربی

دوره : کارشناسی ارشد

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد که توسط اعضای هیات علمی گروه آموزشی زبان و ادبیات عربی تدوین شده است با اکثریت آراء به تصویب رسید.

- این برنامه از تاریخ تصویب لازم‌الاجرا است.
- هر نوع تغییر در برنامه درسی مجاز نیست مگر آنکه به تصویب شورای برنامه‌ریزی درسی دانشگاه برسد.

ایمان الله بیگدلی
مدیر برنامه‌ریزی و توسعه آموزش دانشگاه

مرتضی کرمی
رئیس گروه برنامه‌ریزی آموزشی و درسی دانشگاه

رضا پیش قدم
معاون آموزشی دانشگاه

رای صادره جلسه مورخ ۹۸/۱۱/۲۸ شورای برنامه‌ریزی درسی دانشگاه در مورد بازنگری برنامه درسی مترجمی زبان عربی در مقطع کارشناسی ارشد صحیح است. به واحد ذی‌ربط ابلاغ شود.

محمد کافی
رئیس دانشگاه

معاونت آموزشی

شورای برنامه‌ریزی درسی

برنامه درسی

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: مترجمی زبان عربی

فصل اول

مشخصات کلی

بسمه تعالی

تعریف رشته:

رشته مترجمی زبان عربی یکی از رشته‌های نوظهور علوم انسانی است که به مباحث مربوط به اصول، مبانی، مفاهیم، دشواری‌ها و شیوه‌های علمی و به‌روز ترجمه به عربی و بالعکس در دو حوزه شفاهی و کتبی می‌پردازد.

هدف رشته:

- نقد و بررسی آثار ترجمه‌شده از عربی به فارسی و بالعکس.
- ترجمه آثار علمی و ادبی فاخر ایرانی به زبان عربی.
- ترجمه آثار علمی و ادبی فاخر عربی به زبان فارسی.
- تقویت ارتباط با جهان اسلام به‌ویژه جهان عرب از طریق ترجمه.
- کمک به غنی‌سازی فرهنگ و ادبیات اسلامی و ملی از طریق ترجمه و نشر آن.
- انتقال ارزش‌ها و فرهنگ و تمدن اسلامی ایرانی به سایر ملل به‌ویژه جهان عرب

ضرورت و اهمیت رشته:

دوره کارشناسی ارشد مترجمی زبان عربی یکی از دوره‌های تحصیلات تکمیلی به‌منظور کسب دانش و توسعه مرزهای آن در حوزه ترجمه و اصول و مبانی کلی آن از منظر نظری و کاربردی می‌باشد، آنچه حضور این رشته را در میان رشته‌های دانشگاه تأیید و پراهمیت داشته پیوند چهارده قرنۀ آن با قرآن کریم می‌باشد از همین روست که می‌بینیم ایرانیان پس از ورود دین مبین اسلام به این سرزمین به‌منظور درک و فهم حقایق قرآنی و اصول و مبانی ارزنده و اخلاقی اسلام و بسط و گسترش علم و فرهنگ، به یادگیری و آموزش زبان عربی اهتمام خاص ورزید. نیز ارتباط دوسویه، عمیق و جداناپذیر این زبان با زبان و ادبیات فارسی در طول تاریخ از دیگر دلایل مهم در اقبال و توجه به این زبان به‌شمار می‌رود. این دو عامل مهم سبب شد تا ایرانیان از همان قرون اولیه اسلام علاوه بر تألیف به امر ترجمه نیز در حوزه‌های مختلف، دینی، ادبی و علمی مبادرت ورزند و در نتیجه تا به امروز آثار سترگی را از خود به‌جا گذارند. اما از آنجایی که امروزه علم ترجمه به‌شدت دستخوش تحول و تغییر گشته و در واقع شکلی علمی و آکادمیک به خود گرفته، به گونه‌ای که برای آن اصول، مبانی و قواعدی علمی وضع شده که در پی آن نیز انواع، شیوه‌ها و مدل‌های ترجمه نیز متنوع گشته است، بر همین اساس انتظار می‌رود متون دینی، علمی و ادبی‌ای که تاکنون ترجمه شده مجدداً بر پایه اصول و قواعد نظری جدید علم ترجمه شناسی در میزان نقد و بررسی قرار گیرد و یا مجدداً ترجمه شود.

علاوه بر این با عنایت به گسترش روزافزون روابط میان کشورهای جهان اسلام و نیز بین‌المللی شدن تدریجی دانشگاه‌ها و همچنین نظر به مفاد سند چشم‌انداز در زمینه تبدیل کشور به قدرت اول علمی و اقتصادی منطقه و برقراری تعامل فعال با جهان در تمامی عرصه‌ها، پرواضح است که آموزش و توسعه زبان عربی به‌ویژه مترجمی زبان عربی می‌تواند به‌عنوان زبان دینی و ارتباطی میان جهان اسلام، یکی از لوازم اساسی در دسترسی به اهداف سند چشم‌انداز به‌شمار آید.

نقش، توانایی و شایستگی دانش‌آموختگان:

- حضور به‌عنوان مترجم شفاهی و یا کتبی در کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، نهادها و ادارات ذی‌ربط.
- توانایی معادل‌یابی دقیق واژه‌ها، اصطلاحات، مفاهیم در ترجمه انواع متون فارسی به عربی و بالعکس.
- مهارت و تخصص در برگردان آثار علمی و ادبی فاخر و موردنیاز جامعه از فارسی به عربی و بالعکس
- نقد آثار ترجمه‌شده قدیم و جدید در حوزه‌های مختلف علمی و ادبی از فارسی به عربی و بالعکس
- مهارت به‌کارگیری فناوری‌های جدید در ترجمه.
- تقویت بنیه علمی دانش‌آموختگان به‌منظور ورود به حوزه نظریه‌پردازی در رشته ترجمه.

طول دوره و شکل نظام:

شکل نظام این رشته بر اساس آیین‌نامه‌ها و قوانین جاری به‌صورت ترمی واحدی و به شیوه آموزشی - پژوهشی است. طول این دوره حداکثر ۳ سال می‌باشد و تعداد واحدهای آن با احتساب پایان‌نامه ۳۲ واحد می‌باشد.

تعداد و نوع واحدها درسی:

۱۲ واحدهای درسی شامل واحد تخصصی و ۱۶ واحد اختیاری و ۴ واحد پایان‌نامه می‌باشد همچنین دانشجویانی که مدرک کارشناسی ایشان غیر از مترجمی زبان عربی یا زبان و ادبیات عربی باشد لازم است ۱۰ واحد جبرانی اخذ نمایند.

شرایط و ضوابط ورود به دوره:

مطابق شرایط عمومی ورود به آموزش عالی برابر مصوبات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و احراز توانمندی علمی می‌باشد و کلیه دارندگان مدرک کارشناسی معتبر و مورد تأیید وزارت علوم می‌توانند در آزمون ورودی این رشته شرکت نمایند.

فصل دوم:

واحدهای درسی و جداول دروس

جدول ۱- دروس جبرانی

ردیف	نام درس	تعداد واحد			تعداد ساعات			پیش نیاز / هم نیاز
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع	
۱	روش تحقیق و مقاله نویسی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	-
۲	فن ترجمه	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	-
۳	صرف و نحو	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	-
۴	علوم بلاغی (معانی، بیان و بدیع)	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	-
۵	آیین نگارش	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	-
جمع کل		۱۰	-	۱۰	۱۶۰	-	۱۶۰	

جدول ۲- دروس تخصصی

ردیف	نام درس	تعداد واحد			تعداد ساعات			پیش نیاز / هم نیاز
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع	
۱	ترجمه شفاهی و همزمان ۱ (عربی به فارسی)	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	-
۲	ترجمه شفاهی و همزمان ۲ (فارسی به عربی)	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	ترجمه شفاهی و همزمان ۱ (عربی به فارسی)
۳	ترجمه متون پیشرفته ادبی (۱) از عربی به فارسی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	-
۴	ترجمه متون پیشرفته ادبی (۲) از فارسی به عربی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	ترجمه متون پیشرفته ادبی (۱) از عربی به فارسی
۵	واژه‌شناسی و معادل‌گزینی در ترجمه	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	-
۶	تاریخچه، روش‌ها، اصول و نظریه‌های ترجمه	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	-
جمع کل		۱۲	-	۱۲	۱۹۲	-	۱۹۲	

جدول ۵- دروس اختیاری

ردیف	نام درس	تعداد واحد			تعداد ساعات		
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۱	نقد و بررسی آثار مشهور ترجمه شده	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۲	مهارت های ترجمه در امور گردشگری	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۳	ترجمه مکاتبات رسمی و اسناد حقوقی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۴	بررسی لهجه های عربی (با تکیه بر لهجه عراقی)	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۵	مهارت های ترجمه در امور پزشکی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۶	روش تحقیق و مقاله نویسی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۷	نقد و بررسی ترجمه های متون دینی (قرآن، نهج البلاغه و ...)	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۸	ترجمه متون رسانه ای (دیداری و شنیداری)	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۹	کاربرد فناوری های نوین در ترجمه	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۰	مهارت های ترجمه در حوزه ورزشی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۱	ترجمه متون پیشرفته سیاسی، اقتصادی، تاریخی و... (۱) از عربی به فارسی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۲	ترجمه متون پیشرفته سیاسی، اقتصادی، تاریخی و... (۲) از فارسی به عربی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۳	ترجمه بلاغی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۴	مهارت های ترجمه در حوزه آموزشی - پژوهشی - فرهنگی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
جمع کل		۲۸	-	۲۸	۴۴۸	-	۴۴۸

فصل سوم:

سرفصل دروس

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): ترجمه شفاهی و همزمان ۱ (عربی به فارسی)

عنوان درس (انگلیسی): Interpretation (I) (Arabic to Persian)

نوع درس: تخصصی پیش‌نیاز: دارد ندارد عنوان پیش‌نیاز: -
تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

- آشنایی با اصول، مبانی و نکات کاربردی در ترجمه همزمان از عربی به فارسی
- آشنایی با انواع ترجمه همزمان از عربی به فارسی (ترجمه همزمان مقطع، ترجمه همزمان هم‌ردیف، ترجمه مکتوب همزمان)

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

مهارت انواع ترجمه همزمان از عربی به فارسی و به‌کارگیری آن در زمینه‌های مختلف از جمله همایش‌ها، کنفرانس‌های بین‌المللی، انواع سخنرانی‌ها، میزگردها، مصاحبه‌های مهم شخصیت‌های برجسته، مذاکرات بازرگانی، سیاسی، علمی، فنی، تجاری و... مسابقات ورزشی، فیلم‌ها و نمایشنامه‌ها، امور مربوط به گردشگری و...

سرفصل درس:

- اصول و مبانی و مهم‌ترین تئوری‌های مربوط به ترجمه همزمان، انواع ترجمه شفاهی و همزمان، تکنیک‌ها و شگردهای معمول، معایب و محاسن انواع روش‌ها
- موانع و چالش‌ها و راهکارهای پیش‌روی مترجم همزمان از عربی به فارسی
- ترجمه همزمان عبارت‌های مشکل‌عربی مانند ترجمه اشعار و ضرب‌المثل‌ها و... معادل‌یابی و مشکلات مربوط به آن، مسأله لهجات عربی
- مهم‌ترین ویژگی‌ها و توانایی‌های یک مترجم همزمان خوب و قابل در این نوع ترجمه
- تفاوت‌های ترجمه همزمان با ترجمه نوشتاری و...
- جلسات بعدی استاد درس با حضور دانشجویان در آزمایشگاه زبان از طریق پخش برنامه‌های زنده رادیویی یا تلویزیونی یا دیگر رسانه‌های شنیداری و دیداری با شرکت دادن دانشجویان در امر ترجمه و با تکیه بر تجارب عملی خود به امر ترجمه شفاهی از عربی به فارسی مبادرت می‌ورزد. در این جلسات استاد مربوطه می‌تواند علاوه بر پخش فیلم و فایل‌های صوتی نیز با شبیه‌سازی فضاهای عملی ترجمه همزمان، مانند کنفرانس‌های بین‌المللی، مذاکرات

بازرگانی، سیاسی، علمی و...، مصاحبه‌ها، مسابقات و... به آموزش ترجمه شفاهی همزمان روی آورد. همچنین در این درس استاد می‌تواند جهت بالا بردن سطح مهارت دانشجویان با کمک خود دانشجویان به صورت عینی و عملی در یک فضا و فرایند واقعی ترجمه مانند کنفرانس‌ها، میزگردها، سخنرانی‌ها و... حضور به هم رسانند و دانشجویان با راهنمایی استاد به امر ترجمه همزمان مبادرت ورزند. (در دانشگاه‌های بین‌المللی و یا دانشگاه‌هایی که دارای دانشجویان عرب‌زبان می‌باشند این فضا کاملاً مهیا می‌باشد و دانشجویان می‌بایست با راهنمایی استادان از فضای مربوطه استفاده لازم را ببرند)

روش یاددهی - یادگیری:

روش تلفیقی (روش سخنرانی، بازگویی، پرسش و پاسخ، تمرینی، بحثی، پروژه‌ای)

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۲۵	-	نوشتاری: -	%۲۵
		عملکردی: %۵۰	حضور در یک جلسه واقعی جهت ترجمه همزمان

تجهیزات و امکانات موردنیاز:

معرفی نامه به ادارات، سازمان‌ها و نهادهای موردنظر جهت حضور به‌عنوان مترجم

فهرست منابع:

منابع اصلی:

میرزایی، نجف‌علی (۱۳۷۶ ش) فرهنگ اصطلاحات معاصر عربی. فارسی. سیاسی، مطبوعاتی و اجتماعی به‌ضمیمه راهنمای جامع اصطلاحات فارسی، مراجعه و تصحیح یاسین صلواتی؛ احمد امام‌زاده، قم: دارالنشر الاعتصام.

آذرنوش، آذرتاش؛ شیرازی، مرتضی و عادل، محمود (۱۳۸۷). مجمع اللغات، فرهنگ مصطلحات به چهار زبان: عربی-فارسی-فرانسسه-انگلیسی. چاپ پنجم، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی

اتابکی، پرویز (۱۳۹۱). فرهنگ جامع کاربردی عربی فارسی فرزنان. تهران: نشر فرزنان روز.

میرعمادی، سید علی (۱۳۷۴). تئوری‌های ترجمه و تفاوت ترجمه مکتوب با همزمان، چاپ دوم، تهران: خانه فرهنگ.

کمالی، محمدجواد (۱۳۹۳). اصول فن ترجمه. (فصل نهم درباره ترجمه شفاهی)، چاپ پنجم، تهران: انتشارات سمت.

الخوجلی، هشام (۲۰۰۴ م). الترجمة الفوریة، الرياض: دار طیبه.

الیاس حدید، حسین (۲۰۱۴). *أصول الترجمة: دراسات في فن الترجمة بأنواعها كافة (الترجمة الفورية والترجمة الأدبية والترجمة الإعلامية)*. العراق: دار الكتب العلمية للنشر.

الدرویش، علی محمد (۲۰۰۳). *دلیل الترجمان فی مبادی الترجمة الشفهیة*. منشورات رایتسکوب، ملبورن.

قربان زاده، کریم (۱۳۹۱). *فنون ترجمه شفاهی*. چاپ اول، انتشارات جهاد دانشگاهی.

حسن، محمد عبدالغنی (۱۳۷۶ ش). *فن ترجمه در ادبیات عربی، ترجمه عباس عرب، مشهد: مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی*.

عبدالمنان خان، أبو نعمان. (۱۹۹۲). *مذكرة علم الترجمة العربية الفورية، جامعة دكا*.

معروف، یحیی (۱۳۹۴). *فن ترجمه: اصول نظری و عملی ترجمه از عربی به فارسی و فارسی به عربی، تهران: سمت*.

شکیب انصاری، محمود (۱۳۸۱). *فن الترجمة بین اللغتين العربیة و الفارسیة "فن ترجمه از عربی به فارسی و برعکس"*. چاپ اول، اهواز: دانشگاه شهید چمران اهواز.

اصغری، جواد (۱۳۸۶). *رهیافتی نو بر ترجمه از زبان عربی*. تهران: سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی.

کانال‌های تلویزیون جمهوری اسلامی ایران و کانال‌های کشورهای خارجی از جمله: کانال الجزيرة الخبریة، الجزيرة الوثائقیة، الجزيرة للاطفال، العالم، الکوثر، المنار و...

منابع فرعی:

بصافی، رشیده (۲۰۰۳ م)، *مقاربات فی تعلیمیة الترجمة الفورية، وهران: دار الغرب*.

فیودوروف، أف (۱۹۸۶ م) *أسس النظرية العامة للترجمة*. موسکو. دن.

محمود زاده، کامبیز (۱۳۸۸). *دوزبانگی و ترجمه شفاهی*، چاپ اول، تهران: رهنما.

آنجللی، کلودیا وی و جی بائر، برایان (۱۳۹۴). *تحقیق در ترجمه کتبی و شفاهی*. ترجمه وریا دستیار چاپ اول، تهران: رهنما.

پوچ هکر، فرانتس (۱۳۹۵). *معرفی مطالعات ترجمه شفاهی ترجمه وریا دستیار، تهران: رهنما*.

شمس آبادی، حسین (۱۳۸۰). *تئوری ترجمه و ترجمه کاربردی از عربی به فارسی*، چاپ اول، تهران: چاپار.

منابع مطالعاتی:

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه آدرس نشریه پژوهش‌های ترجمه در زبان و ادبیات عربی

[HTTP://RCTALL.ATU.AC.IR/](http://RCTALL.ATU.AC.IR/)

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): ترجمه شفاهی و همزمان ۲ (فارسی به عربی)

عنوان درس (انگلیسی): Interpretation (II) (Persian to Arabic)

نوع درس: تخصصی پیش‌نیاز: دارد ندارد عنوان پیش‌نیاز: ترجمه شفاهی و همزمان ۱ (عربی به فارسی)

تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

آشنایی با انواع ترجمه همزمان از فارسی به عربی (ترجمه همزمان مقطع، ترجمه همزمان هم‌ردیف، ترجمه مکتوب همزمان)

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

مهارت در انواع ترجمه همزمان از فارسی به عربی و به کارگیری آن در زمینه‌های مختلف از جمله همایش‌ها، کنفرانس‌های بین‌المللی، انواع سخنرانی‌ها، میزگردها، مصاحبه‌های مهم شخصیت‌های برجسته، مذاکرات بازرگانی، سیاسی، علمی، فنی، تجاری و ...، مسابقات ورزشی، فیلم‌ها و نمایشنامه‌ها، امور مربوط به گردشگری و ...

سرفصل درس:

جلسات آغازین مطالب زیر بیان شود:

- انواع ترجمه شفاهی و همزمان؛ تکنیک‌ها و شگردهای معمول
- معایب و محاسن انواع روش‌ها
- موانع و چالش‌ها و راهکارهای پیش روی مترجم همزمان از فارسی به عربی
- ترجمه همزمان عبارت‌های مشکل عربی مانند ترجمه اشعار و ضرب‌المثل‌های فارسی و ... معادل‌یابی و مشکلات مربوط به آن
- مسأله لهجات عربی
- مهم‌ترین ویژگی‌ها و توانایی‌های یک مترجم همزمان خوب و قابل در این نوع ترجمه و ...
- در جلسات بعدی استاد درس با حضور دانشجویان در آزمایشگاه زبان از طریق پخش برنامه‌های زنده رادیویی یا تلویزیونی یا دیگر رسانه‌های شنیداری و دیداری با شرکت دادن دانشجویان در امر ترجمه و با تکیه بر تجارب عملی خود به امر ترجمه شفاهی و همزمان از فارسی به عربی مبادرت می‌ورزد. در این جلسات استاد مربوطه می‌تواند علاوه بر پخش فیلم و فایل‌های صوتی نیز با شبیه‌سازی فضاهای عملی ترجمه همزمان، مانند کنفرانس‌های بین‌المللی، مذاکرات

بازرگانی، سیاسی، علمی و...، مصاحبه‌ها، مسابقات و... به آموزش ترجمه شفاهی همزمان روی آورد. همچنین در این درس استاد می‌تواند جهت بالا بردن سطح مهارت دانشجویان با کمک خود دانشجویان به صورت عینی و عملی در یک فضا و فرایند واقعی ترجمه مانند کنفرانس‌ها، میزگردها، سخنرانی‌ها و... حضور به هم رسانند و دانشجویان با راهنمایی استاد به امر ترجمه همزمان مبادرت ورزند. (در دانشگاه‌های بین‌المللی و یا دانشگاه‌هایی که دارای دانشجویان عرب‌زبان می‌باشند این فضا کاملاً مهیا می‌باشد و دانشجویان می‌بایست با راهنمایی استادان از فضای مربوطه استفاده لازم را ببرند)

روش یاددهی - یادگیری:

روش تلفیقی (روش سخنرانی، بازگویی، پرسش و پاسخ، تمرینی، بحثی، پروژه‌ای، روش مبتنی بر IT)

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۲۵	-	نوشتاری:	%۲۵
		عملکردی: %۵۰	حضور در یک جلسه واقعی جهت ترجمه همزمان

تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

معرفی نامه به ادارات، سازمان‌ها و نهادهای مورد نظر جهت حضور به عنوان مترجم

فهرست منابع:

منابع اصلی:

غفرانی، محمد و آیت‌الله شیرازی، مرتضی (۱۹۹۵). فرهنگ اصطلاحات روز فارسی - عربی، مراجعه محمد عبد المنعم خفاجی و عبد العزیز شرف، الطبعة اول، لبنان: مکتبه لبنان.

طیبیان، سیدحمید (۱۳۹۲ ش) فرهنگ فرزانه: فارسی - عربی. تهران: فرزانه روز.

پنام (الرصافی)، انور (۱۳۹۰ ش). دراسة تطبيقية لمبدأ التكافؤ في الترجمة (من الفارسية إلى العربية). چاپ اول، مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص).

شکیب انصاری، محمود (1381). فن الترجمة بین اللغتين العربیه و الفارسیه "فن ترجمه از عربی به فارسی و برعکس. چاپ اول، اهواز: دانشگاه شهید چمران اهواز.

الیاس حدید، حسیب (۲۰۱۴). أصول الترجمة: دراسات فی فن الترجمة بأنواعها كافة (الترجمة الفوریة والترجمة الأدبية والترجمة الإعلانية). العراق: دار الكتب العلمیة للنشر.

الدرویش، علی محمد (۲۰۰۳). *دلیل الترجمان فی مبادئ الترجمة الشفهية*. منشورات رایتسکوب، ملبورن.

الجوالیقی، أبو منصور موهوب بن أحمد بن محمد بن الخضر (1410 ق). *المعرب من الکلام الأعجمی علی حروف المعجم*. دمشق: دار القلم.

شیر، السید ادی (۱۹۸۷-۱۹۸۸ م). *الالفاظ الفارسیة المعربة، الطبعة الثانية، القاهرة*: دار العرب للبستانی.

تونجی، محمد (۱۹۹۸ م). *معجم المعربات الفارسیة، تحقیق السباعی محمد السباعی، الطبعة الثانية، لبنان*: مکتبه لبنان ناشرون

منابع فرعی:

میرعمادی، سید علی (۱۳۷۴). *تئوری های ترجمه و تفاوت ترجمه مکتوب با همزمان*. چاپ دوم، تهران: خانه فرهنگ

معروف، یحیی (۱۳۹۴). *فن ترجمه: اصول نظری و عملی ترجمه از عربی به فارسی و فارسی به عربی*، تهران: سمت.

منابع مطالعاتی:

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) <https://isc.gov.ir/fa>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه مرجع دانش

<https://www.civilica.com/papersearch>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه آدرس نشریه پژوهش های ترجمه در زبان و ادبیات عربی

<HTTP://RCTALL.ATU.AC.IR/>

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): ترجمه متون پیشرفته ادبی (1) از عربی به فارسی

عنوان درس (انگلیسی): Translation of Literary Texts (I), Advanced; (Arabic to Persian)

نوع درس: تخصصی پیش‌نیاز: دارد ندارد عنوان پیش‌نیاز: -
تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

- آشنایی با اصول و مبانی و شیوه‌های ترجمه متون ادبی از عربی به فارسی
- آشنایی با واژه‌ها، اصطلاحات، مفاهیم و معادل‌های دارای کاربرد در ترجمه ادبی از عربی به فارسی

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- مهارت ترجمه متون پیشرفته مختلف ادبی اعم از شعر و نثر از عربی به فارسی
- توانایی معادل‌یابی دقیق واژه‌ها، اصطلاحات و مفاهیم موجود در انواع متون ادبی عربی به فارسی

سرفصل درس:

ترجمه و نقد نمونه‌هایی از شعر قدیم عربی به فارسی مشتمل بر شاهکارهای شعر قدیم دوره جاهلی، اسلامی و عباسی به شرح زیر:

- معلقه زهیر، لید، عنتره، لامیه العرب، یکی از نقائض جریر و فرزدق، قصیده عموریه، دیناریه متنبی و ...
- ترجمه نمونه‌هایی از شعر معاصر عربی به فارسی
- ترجمه نمونه‌هایی از نثر فنی قدیم عربی به فارسی
- ترجمه نمونه‌هایی از نثر ادبی معاصر عربی به فارسی

روش یاددهی - یادگیری:

تلفیقی از (مشارکتی، تمرینی، پرسش و پاسخ)

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
۲۵٪	-	نوشتاری:	۲۵٪
		عملکردی: ۵۰٪	

فهرست منابع:

منابع اصلی:

- الزوزنی الحسین بن احمد (۱۳۹۹ ق)، شرح المعالقات السبع، بیروت: دارالجيل.
- البيستاني، فواد افرام (دون تا)، المجانی الحديثه، بیروت، المطبعه الكاثوليكیه، (ج ۳، ۲، ۱).
- ابراهيم، حافظ (۱۹۳۷ م)، الديوان، بیروت: دارالجيل.
- السياب بدر شاکر (۱۹۷۱ م)، الديوان، بیروت: دار العوده.
- درويش محمود (۱۹۴۱)، الديوان
- البيستاني، فواد افرام (دون تا)، المجانی الحديثه، بیروت، المطبعه الكاثوليكیه، ج ۴، برای نثر قديم
- حسين طه (۱۹۸۰ م)، حديث الاربعاء (المجموعه الكامله ج ۲)، بیروت، الشركه العالميه للكتاب-مكتبه المدرسه

منابع فرعی:

- دواوين ديگر شعراى قديم و معاصر عربى همچون ابوتمام، ابن الرومى، شريف رضى و ...
- آثار نثرى قديم همانند الادب الكبير ابن المقفع، البيان و التبين جاحظ
- آثار ديگر شاعران معاصر عربى همچون احمد شوقى، جميل صدقى زهاوى و سميح القاسم
- آثار نثر معاصر مانند ديگر آثار طه حسين و آثار نثر جبران خليل جبران، ميخائيل نعيمة و ...

منابع مطالعاتی:

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه مجلات تخصصی نور

<https://www.noormags.ir/>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه آدرس نشریه پژوهش های ترجمه در زبان و ادبیات عربی

<HTTP://RCTALL.ATU.AC.IR/>

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): ترجمه متون پیشرفته ادبی (۲) از فارسی به عربی			
عنوان درس (انگلیسی): Translation of Literary Texts Advanced (II) (Persian into Arabi)			
نوع درس: تخصصی	پیش نیاز: دارد ☐	ندارد ☒	عنوان پیش نیاز: -
تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری		تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

- آشنایی با اصول و مبانی و شیوه‌های ترجمه متون ادبی از فارسی به عربی
- آشنایی با واژه‌ها، اصطلاحات، مفاهیم و معادل‌هایی که در ترجمه ادبی از فارسی به عربی به کار می‌رود

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- توانایی معادل‌یابی دقیق واژه‌ها، اصطلاحات و مفاهیم موجود در انواع متون ادبی از فارسی به عربی
- مهارت ترجمه متون پیشرفته مختلف ادبی اعم از شعر و نثر از فارسی به عربی

سرفصل درس:

- تعریف ترجمه ادبی
- مبانی ترجمه ادبی
- ترجمه و نقد نمونه‌هایی از شعر قدیم فارسی به عربی مشتمل بر شاهکارهای شعر قدیم فارسی
- نمونه‌هایی از شعر معاصر فارسی
- نمونه‌هایی از نثر قدیم فارسی
- ترجمه نمونه‌هایی از نثر ادبی معاصر فارسی.

روش یاددهی - یادگیری:

تلفیقی از (سخنرانی، مشارکتی، تمرینی، پرسش و پاسخ)

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
۲۵٪	-	نوشتاری: ۵۰٪	۲۵٪
		عملکردی: -	

فهرست منابع:

منابع اصلی:

- خزاعی فر، علی (۱۳۸۶ ش)، ترجمه متون ادبی، تهران: سمت .
- بکار یوسف (۲۰۰۱ م)، *الترجمه الادبیه: اشکالات و مزالق*، عمان: المؤسسة العربیة للدراسات والنشر .
- صفا ذبیح الله (۱۳۷۲ ش)، *گنج و گنجینه (نثر و شعر)*، تهران: انتشارات ققنوس .
- محمودی بختیاری علی قلی (۱۳۷۵ ش)، *گنج گوهر (گزیده نثر و نظم فارسی)*، موسسه انتشارات عطایی .

منابع فرعی:

- خرمشاهی بهاء‌الدین (۱۳۹۰)، *ترجمه کاوی*، تهران، ناهید.
- مبروک قاده (دون تا)، *فی الترجمة الادبیه، دراسة تطبیقیة، الجزایر: ابن الدنیم للنشر و التوزیع و لبنان دارالروافد الثقافیة* .

منابع مطالعاتی:

- مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)
<https://isc.gov.ir/fa>
- مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه مجلات تخصصی نور
<https://www.noormags.ir/>
- مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه مرجع دانش
<https://www.civilica.com/papersearch>
- مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه آدرس نشریه پژوهش‌های ترجمه در زبان و ادبیات عربی
<HTTP://RCTALL.ATU.AC.IR/>

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): واژه‌شناسی و معادل‌گزینی در ترجمه

عنوان درس (انگلیسی): Morphology in Translation

نوع درس: تخصصی پیش‌نیاز: دارد ندارد عنوان پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

- شناخت تغییرات ساختاری و معناشناختی واژگان و دگرگونی‌های در زمانی آن‌ها
- شناخت سه سطح اصلی واژه‌شناسی و برابریابی (واژه‌سازی، واژه‌گزینی، وام‌واژگی)
- آشنایی با واژه‌های پر کاربرد عربی و فارسی و چگونگی معادل‌یابی آن‌ها
- بررسی گونه‌های مختلف وام‌واژگان اعم از معرب و دخیل و سیر تحول معنایی آن‌ها
- آشنایی با رویکرد و فرایند واژه‌گزینی، برابریابی و وام‌واژگی در قرآن کریم، متون کلاسیک و معاصر عربی

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

مهارت و توانایی در روش ساخت یا یافتن برابرنهادهای مناسب در ترجمه در دو زبان مبدأ و مقصد.

سرفصل درس:

- زبان‌های تکواژی و تحلیلی، جایگاه واژه‌شناسی و واژه‌گزینی در ترجمه، ضوابط واژه‌گزینی
- معناهای مختلف واژه (معنای ارجاعی، تجربی، همایشی، تقابلی یا جانشینی، ضمنی)
- پدیده زبانی ترادف و آشنایی با اشتراکات لفظی و معنایی و معادل‌یابی آن‌ها، بررسی در زمانی و همزمانی واژگان
- نگاهی به انواع واژگان و روش‌های ساخت آن‌ها (تولید یا واژه‌سازی، ترجمه یا واژه‌گزینی، وام‌واژگی)
- فرهنگ‌های مختلف واژه‌شناسی، شناخت مکاتب اصطلاح‌شناسی، آشنایی با ترکیبات و اشتقاقیات زبان عربی، تحول معنایی واژگان در زبان عربی معاصر.

روش یاددهی - یادگیری:

روش تلفیقی (بررسی تطبیقی متون عربی ترجمه‌شده و نقد برابرنهادهای واژگان عربی، کنفرانس، پرسش و پاسخ، ارائه تحقیق)

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۲۵	-	نوشتاری: %۵۰	%۲۵
		عملکردی: -	

فهرست منابع:

منابع اصلی:

خساره. ممدوح محمد. (۲۰۰۸). علم المصطلح و طرائق وضع المصطلحات فی العربیة. دمشق: دار الفکر.

مبارک. محمد. (۱۹۷۲). فقه اللغة و خصائص العربیة: دراسه تحلیلیة مقارنه للكلمة العربیة و عرض لمنهج العربیة. بیروت: دار الفکر.

فرشیدورد. خسرو. (۱۳۸۰). لغت سازی و وضع و ترجمه اصطلاحات علمی. تهران: حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی.

ابن جنی. (۲۰۰۸). الخصائص. تحقیق عبدالحمید هنداووی. بیروت: دار الکتب العلمیه.

ابن درید. (۱۳۷۸ ق). الاشتقاق. قاهره: مکتبه الخانجی.

جانشیننی الفاظ در معنا و اعراب (۱۳۹۳). سندس محمد خلف الجمیلی، عدنان طهماسبی و سعدالله همایونی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران

منابع فرعی:

وزیرنیا، سیما (۱۳۸۶). نظریه واژه‌گزینی مفهومی، تهران: واژه آرا

صوفی. عبداللطیف. (۱۴۰۷). اللغة و معاجمها فی المکتبه العربیة. دمشق: طلاس للدراسات و الترجمة و النشر.

وزیرنیا. سیما. (۱۳۸۶). نظریه واژه‌گزینی مفهومی. تهران: واژه آرا.

فرهنگستان زبان و ادب فارسی. (۱۳۷۶). اصول و ضوابط واژه‌گزینی. تهران: فرهنگستان زبان و ادبیات فارسی.

یازجی. ابراهیم. (۱۹۸۵). نعجه الرائد. بیروت: مکتبه لبنان.

جمیلی. سندس محمد خلف. (۲۰۰۹). تقارص الالفاظ فی الدلاله و الاعراب. بغداد: دیوان الوقف السنی.

اصمعی. (۱۹۸۰). اشتقاق الأسماء، تحقیق رمضان عبدالنواب و صلاح‌الدین الهادی. قاهره: مکتبه الخانجی.

سامرائی. ابراهیم. (۱۹۸۳). فقه اللغة المقارن. بیروت: دار العلم للملایین.

راجحی. عبده. (۱۳۹۲). فقه اللغة فی الکتب العربیة. بیروت: دار النهضه العربیه.

قدور. احمد محمد. (۱۴۱۳). مدخل إلى فقه اللغة العربیة. بیروت. دار الفکر المعاصر.

شاهین. توفیق محمد. (۱۴۰۰). المشترك اللغوی نظریه و تطبیقا. قاهره: مکتبه وهبه.

منابع مطالعاتی:

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)

<https://isc.gov.ir/fa>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه مجلات تخصصی نور

<https://www.noormags.ir/>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه مرجع دانش

<https://www.civilica.com/papersearch>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه آدرس نشریه پژوهش‌های ترجمه در زبان و ادبیات عربی

<HTTP://RCTALL.ATU.AC.IR/>

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): تاریخچه، روش‌ها، اصول و نظریه‌های ترجمه

عنوان درس (انگلیسی): Translation History, Methodologies, Principles and Theories

نوع درس: تخصصی پیش‌نیاز: دارد ندارد عنوان پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

- آشنایی با تاریخچه و خاستگاه ترجمه
- آشنایی با مبانی، اصول و نظریه‌های ترجمه
- آشنایی با انواع روش‌ها و شیوه‌های ترجمه از عربی به فارسی و بالعکس

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- مهارت و توانایی در ترجمه انواع متون پیشرفته از عربی به فارسی و بالعکس با تکیه بر روش متناسب با متن مورد نظر
- مهارت و توانایی در نقد و بررسی و آسیب‌شناسی انواع ترجمه‌های متون از عربی به فارسی و بالعکس بر اساس اصول، مبانی و نظریه‌های ترجمه

سرفصل درس:

- بخش اول: جلسه اول تا ششم:
 - تبیین و تشریح تاریخچه ترجمه
 - معرفی پیشگامان ترجمه
 - معرفی اولین آثار ترجمه شده
 - اصول و مبانی ترجمه و نقد آن
 - معرفی مترجمان برتر و نظریه پردازان این حوزه
 - معرفی انواع روش‌ها و شیوه‌های ترجمه و حوزه‌های کاربردی هر یک و مزایا و معایب آن‌ها.
- بخش دوم: جلسه هفتم تا شانزدهم: شایسته است استاد در ابتدا، متونی را جهت ترجمه از عربی به فارسی و بالعکس به دانشجویان واگذار نماید. سپس در هر جلسه بر اساس انواع روش‌های ترجمه: ترجمه لغوی یا لفظ به لفظ، ترجمه تحت‌اللفظی، ترجمه وفادار یا امین، ترجمه معنایی، ترجمه آزاد، ترجمه تفسیری و... با شرکت دادن دانشجویان در

امر ترجمه و نیز با تکیه بر تجارب عملی خود به امر ترجمه و نقد و بررسی آن‌ها بر اساس شیوه‌های متناسب با متن موردنظر و در نهایت ارائه ترجمه پیشنهادی مبادرت ورزد.

روش یاددهی - یادگیری:

روش تلفیقی (روش سخنرانی، بازگویی، پرسش و پاسخ، تمرینی، بحثی، پروژه‌ای، روش مبتنی بر IT)

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۲۵	-	نوشتاری: %۵۰	%۲۵
		عملکردی: -	

فهرست منابع:

منابع اصلی:

حمیدی، محیی‌الدین (۲۰۰۲ م)، *الترجمة و علوم النص، الرياض: جامعة الملك سعود*.

آذرنوش، آذرتاش (۱۳۷۵ ش)، *تاریخ ترجمه از عربی به فارسی*، تهران: انتشارات سروش.

نجار، ماجد (۱۹۷۲ م)، *نحو علم للترجمة، بغداد: مطبوعات وزارة الاعلام*.

غزالی، حسن (۱۹۹۲ م)، *الجامع فی الترجمة، طرابلس الغرب: دارالحکمة*.

العزای، نجیب (۱۹۹۸ م)، *الترجمة فی العصر العباسی، دمشق: وزارة الثقافة*.

شراره، حیا (۱۹۷۹ م)، *فن الترجمة، بغداد: وزارة الثقافة والفنون*.

شمس‌آبادی، حسین (۱۳۸۸ ش)، *ابجديات الترجمة والتفیح (من العربیة الی الفارسیة والعکس)*، تهران: انتشارات پر.

شمس‌آبادی، حسین (۱۳۸۲ ش)، *الترجمة بین النظریة والتطبیق من العربیة الی الفارسیة*، تهران: چاپار فرزندگان

زیدان، جرجی (۱۳۸۸ ش) *زبان عربی، پدیده‌ای پویا*، ترجمه: حسین شمس‌آبادی و محمد جهان‌بین، تهران: انتشارات پر

حمیدان، عبدالله بن حمد (۱۳۸۸ ش)، *درآمدی بر ترجمه ماشینی*، ترجمه حسین شمس‌آبادی و فرشته افضلی، تهران: انتشارات پر

حمیدی، محیی‌الدین (۲۰۰۱ م)، *الترجمة و عملیاتها: النظریة والتطبیق*، الرياض: مكتبة العبيکان

محمد اجیللو، عبدا... و ابراهیم منوفی، علی (۲۰۰۲ م)، *تعلیم الترجمة، الرياض: جامعة الملك سعود*

مه‌دی علی، عبدالصاحب (۱۹۹۰ م)، *تدریب المترجمین التحریریین و مترجمی الموترات*، بغداد: مطبعة دارالحکمة

حسن، محمد عبدالغنی (۱۳۷۶ ش)، *فن ترجمه در ادبیات عربی*، ترجمه: عباس عرب، مشهد: آستان قدس رضوی.

- غفرانی، محمد و امینی، خلیل ... (ش)، درس‌هایی در ترجمه (محاضرات فی الترجمة)، قم: شهریار.
- فقهی زاده، عبدالهادی (۱۳۹۳ ش)، کارگاه روش ترجمه (عربی - فارسی، فارسی - عربی)، تهران: سمت.
- نصیری، حافظ (۱۳۹۰ ش)، روش ارزیابی و سنجش کیفی متون ترجمه شده از عربی به فارسی، تهران: سمت.
- قنديل، بیومی (۲۰۰۵ م)، جوهرالترجمه: عبورالحدود الثقافیه، القاهرة: المجلس الاعلی للثقافة.
- صینی، محمود اسماعیل (۱۹۸۶ م)، اتجاهات فی الترجمة (جوانب من نظریه الترجمة)، الرياض: دارالمریخ للنشر.
- العزابی، خلیفه و حمیدی، محیی الدین (۱۹۹۱ م)، نظریه لغویه فی الترجمة، بیروت: معهد الاسماء العربی.
- زیتونه، لطیف (۱۹۹۴ م)، المسائل النظریة فی الترجمة، بیروت: دارالشؤون الثقافیه والعلمیة.
- دیب، ثائر (۲۰۰۵ م)، الترجمة والامبراطوریة، نظریات الترجمة ما بعد الکولونیالیة، القاهرة: المجلس الاعلی للثقافة.
- الصادی، عبدالباقی (۱۹۸۳ م)، نظریه لغویه فی الترجمة، البصرة: جامعة البصرة.

منابع فرعی:

- ابوالحسن، هیام (۱۹۷۰ م)، دلیل المترجم، القاهرة: مطبعة دارالعالم العربی.
- صینی، محمود اسماعیل (۱۹۸۵ م)، دلیل المترجم، الرياض: دارالعلوم للطباعة والنشر.
- الجلبی، عبدالرحیم (۱۹۸۱ م)، دلیل مترجم الموترات، بغداد: الجامعة المستنصریة.
- امین، حسین احمد (۱۹۸۳ م)، فضل الاسلام علی الحضارة الغربیة، القاهرة: دارالشروق.
- گنتزلر، ادوین (۱۳۸۰ ش)، نظریه های ترجمه در عصر حاضر، ترجمه: علی صلح جو، چاپ اول، تهران: نشر هرمس.
- نصیری، حافظ (۱۳۹۰ ش)، روش ارزیابی و سنجش کیفی متون ترجمه شده از عربی به فارسی، چاپ اول، تهران: سمت.
- حکیم، مظفرالدین (۱۹۸۹ م)، علم الترجمة النظری، دمشق: انتشارات طلاس.
- پورجوادی، نصرالله (۱۳۸۹) درباره ترجمه، تهران: مرکز نشر دانشگاهی.

منابع مطالعاتی:

- مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه مرجع دانش
<https://www.civilica.com/papersearch>
- مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه آدرس نشریه پژوهش های ترجمه در زبان و ادبیات عربی
<HTTP://RCTALL.ATU>

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): نقد و بررسی آثار مشهور ترجمه شده

عنوان درس (انگلیسی): **Review and Analysis of Translated Famous Work**

نوع درس: اختیاری پیش نیاز: دارد ندارد عنوان پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

- آشنایی با مبانی نقد ترجمه
- آشنایی با چگونگی نقد و بررسی آثار ترجمه شده
- آشنایی با تکنیک‌های جدید و روشمند مترجمان جهت ارتقای مهارت ترجمه و شناخت جایگاه‌های ضعف و لغزش در ترجمه‌ها جهت اجتناب از آن

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- مهارت شناسایی جنبه‌های صحت و خطا و حسن و قبح ترجمه آثار مشهور
- توانایی جهت استفاده از تکنیک‌های جدید و روشمند مترجمان جهت اجتناب از لغزش‌ها و دشواری‌ها در ترجمه

. سرفصل درس:

- اصول و مبانی نقد ترجمه
- نقد و بررسی آثار فاخر و ارزشمند ادبی و غیرادبی ترجمه شده از فارسی به عربی و بالعکس در موضوعات مختلف به ویژه موارد ذیل:
 - نقد و بررسی ترجمه و شروح معلقات
 - نقد و بررسی ترجمه دیوان حافظ، گلستان، بوستان و...
 - نقد و بررسی ترجمه مختارات اشعار فارسی به عربی

روش یاددهی - یادگیری:

تلفیقی (سخنرانی، مشارکتی، تمرینی)

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
۲۵٪	-	نوشتاری: ۵۰٪ عملکردی: -	۲۵٪ نقد و بررسی یک متن ترجمه شده ادبی

فهرست منابع:

منابع اصلی:

- قران مجید، فولادوند محمد مهدی، قم دارالقرآن الکریم، دفتر مطالعات تاریخ و معارف.
 خر مشاهی بهاء الدین (۱۳۹۰)، ترجمه کاوی، تهران: ناهید.
 ترجانی زاده، احمد (۱۳۴۸) معلقات سبع، ترجمه، تبریز، بی تا.
 دشتی محمد (۱۳۸۲). ترجمه نهج البلاغه حضرت امیر المؤمنین، قم: موسسه تحقیقاتی امیر المؤمنین.
 هلال محمد غنیمی (۱۳۸۴ ق)، مختارات من الشعر الفارسی، القاهر: دار القومیه.
 حافظ شیرازی (۱۳۷۳ ش)، دیوان العشق شعر حافظ شیرازی، ترجمه صلاح الصاوی، مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد.
 مسعودی علی بن حسین (۱۳۴۴-۱۳۴۷)، مروج الذهب و معادن الجواهر، ترجمه ابوالقاسم پاینده، بنگاه ترجمه و نشر کتاب.

منابع فرعی:

- عبدالمحمد (۱۳۷۱). معلقات سبع، ترجمه آیتی، تهران: سروش.
 فیض الاسلام علینقی (۱۳۷۴). ترجمه و شرح نهج البلاغه، تهران: نشر تهران.
 بکار یوسف (۱۴۰۸ ق)، الترجمات العربیه لرباعیات الخیام: درسه نقدیه مرکز الوثائق و الدراسات الانسانیه.
 ابن الاثیر، علی، عزالدین (بی تا)، کامل تاریخ بزرگ اسلام و ایران، ترجمه ابوالقاسم حالت، تهران: علمی، [بی تا]
 صفارزاده، طاهره (۱۳۵۹)، اصول و مبانی ترجمه: تجزیه و تحلیلی از فن ترجمه ضمن نقد عملی آثار مترجمان، تهران: نشر همراه.

منابع مطالعاتی:

<https://www.noormags.ir/>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه آدرس نشریه پژوهش های ترجمه در زبان و ادبیات عربی

[HTTP://RCTALL.ATU.AC.IR/](http://RCTALL.ATU.AC.IR/)

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): مهارت‌های ترجمه در امور گردشگری

عنوان درس (انگلیسی): Translation Skills in Tourism Affairs

نوع درس: اختیاری پیش‌نیاز: دارد ندارد عنوان پیش‌نیاز: -
تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

- آشنایی با صنعت توریسم، ویژگی‌های تورهای مختلف جهانگردی و اهمیت و جایگاه ترجمه در این نوع صنعت.
- آشنایی با واژه‌ها، اصطلاحات، مفاهیم و معادل‌هایی دارای کاربرد در ترجمه متون و موضوعات مربوط به حوزه گردشگری
- آشنایی با ترجمه انواع متون و موضوعات در حوزه گردشگری مانند: بیمارستان‌ها، درمانگاه‌ها، موزه‌ها، کتابخانه‌ها، اماکن تفریحی، تاریخی و زیارتی و...

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- توانایی برگزاری تورهای گردشگری برای عرب‌زبانان.
- اطلاعات تخصصی به زبان عربی در زمینه گردشگری و فراگیری اصطلاحات خاص این حوزه.
- توانایی به‌کارگیری اصطلاحات خاص حوزه گردشگری در فرایند ترجمه.
- توانایی راهنمایی و همراهی نمودن یک تور یا یک توریست به‌عنوان مترجم.
- توانایی در تعامل و همکاری با مراکز مرتبط با امور گردشگری جهت انجام امور ترجمه در این حوزه مانند سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و ادارات تابعه، هتل‌ها، موزه‌ها، اماکن تاریخی، اماکن سیاحتی و تفریحی، نمایشگاه‌ها و...

سرفصل درس:

- جلسه اول: تعریف توریسم و جهانگردی به‌عنوان یک صنعت و اهمیت و جایگاه ترجمه در این نوع صنعت، آشنایی با مهارت‌های لازم در صنعت توریسم مانند: شیوه بیان، تاریخ و فرهنگ کشور میزبان؛ مردم‌شناسی گردشگران، شناخت جاذبه‌های گردشگری اماکن توریست پذیر؛ اخلاق حرفه‌ای راهنمایان تور، اهمیت گردشگران عرب‌زبان و ضرورت توجه به اخلاق، سلیق و روحیات مختلف آنان جهت ارائه خدمات بهتر.
- جلسه دوم: تبیین و تشریح اصول، مبانی، دشواری‌ها و شیوه‌های مناسب در ترجمه حوزه گردشگری

- جلسه سوم و چهارم: آشنایی با اصطلاحات حوزه گردشگری به ویژه اصطلاحات پر کاربرد.
- جلسه پنجم تا دهم: ترجمه مکتوب متون گردشگری شامل نقد و بررسی متون از پیش ترجمه شده توسط دانشجو در هر جلسه و ارائه ترجمه پیشنهادی.
- جلسه یازدهم تا شانزدهم: ترجمه شفاهی در حوزه گردشگری شامل پخش فیلم‌های مستند در حوزه گردشگری و تورهای جهانگردی مانند جاذبه‌های توریستی ایران به زبان عربی با هدف آشنایی دانشجویان با واژه‌ها و اصطلاحات خاص این حوزه و در نهایت توانمندسازی دانشجویان در معرفی تاریخ و فرهنگ ایران به گردشگران عرب‌زبان. در این درس همچنین استاد می‌تواند با هماهنگی با دانشگاه دانشجویان توانمند را در صورت علاقه به‌عنوان مترجم به برخی از دفاتر سیاحتی و گردشگری معتبر معرفی نماید.

روش یاددهی - یادگیری:

روش تلفیقی (سخنرانی، پرسش و پاسخ، تمرین، شبیه‌سازی، روش مبتنی بر IT)

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۲۵	-	نوشتاری: %۵۰	%۲۵
		عملکردی: -	

فهرست منابع:

منابع اصلی:

بخش گردشگری و موضوعات مرتبط در روزنامه و مجلات تخصصی فارسی و عربی اعم از الکترونیکی و ورقی از قبیل، الشرق الأوسط، الدستور، المنار، القدس العربی، الشعب، الاهرام، القبس و در ایران مانند الوفاق و در بخش فارسی روزنامه‌های کثیرالانتشار جهت ترجمه به عربی.

میرزایی، نجف‌علی (۱۳۷۶) فرهنگ اصطلاحات معاصر عربی. فارسی: سیاسی، مطبوعاتی و اجتماعی به‌ضمیمه راهنمای جامع اصطلاحات فارسی، راجعه و تصحیح یاسین صلواتی؛ احمد امام‌زاده، قم: دارالنشر الاعتصام.

غفرانی، محمد و آیت‌الله شیرازی، مرتضی (۱۹۹۵). فرهنگ اصطلاحات روز فارسی - عربی، مراجعه محمد عبد المنعم خفاجی و عبد العزیز شرف، الطبعة اول، لبنان: مکتبه لبنان.

طیبیان، سیدحمید (۱۳۹۲) فرهنگ فرزنان: فارسی - عربی. تهران: فرزنان روز.

قیم. عبد‌النبی. (۱۳۹۷). فرهنگ معاصر عربی فارسی. تهران: فرهنگ معاصر.

منابع فرعی:

ناصر علی عبدالله. (۱۳۹۶). گفتگو روشی نوین در آموزش مکالمه زبان عربی. تهران: مجد.

حیدری. محمد، حیدری. علی. (۱۳۷۵). المدخل الی تعلم المکالمه العربیه. جلد ۴. قم: بوستان کتاب.

حیدری. محمد، حیدری. علی. (۱۳۹۳). المدخل الی تعلم المکالمه العربیه. جلد ۳. قم: بوستان کتاب.

حیدری. محمد، حیدری. علی. (۱۳۸۴). المدخل الی تعلم المکالمه العربیه. جلد ۱. قم: بوستان کتاب.

منابع مطالعاتی:

برنامه‌های تلویزیونی و رادیویی در حوزه گردشگری

سایت‌های اینترنتی و رسانه‌های اجتماعی با محوریت گردشگری

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام

<https://isc.gov.ir/fa> (ISC)

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه مجلات تخصصی نور

<https://www.noormags.ir/>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه مرجع دانش

<https://www.civilica.com/papersearch>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه آدرس نشریه پژوهش‌های ترجمه در زبان و ادبیات عربی

<HTTP://RCTALL.ATU.AC.IR/>

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): ترجمه مکاتبات رسمی و اسناد حقوقی

عنوان درس (انگلیسی): Translation of Official Correspondence and Legal Documents

نوع درس: اختیاری پیش نیاز: دارد ندارد عنوان پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

- آشنایی با واژه‌ها، اصطلاحات، مفاهیم و معادل‌های کاربردی در ترجمه متون و موضوعات مربوط به مکاتبات رسمی و اسناد حقوقی
- آشنایی با چگونگی به کارگیری صحیح و روشمند این گونه واژه‌ها و اصطلاحات در فرایند ترجمه از فارسی به عربی و بالعکس
- آشنایی با انواع نامه و نامه‌نگاری و شیوه نگاشتن اسناد و مدارک حقوقی در دارالترجمه‌ها و غیره از فارسی به عربی و بالعکس
- آشنایی با چگونگی نامه‌نگاری اداری و رسمی از فارسی به عربی و بالعکس

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد

- توانایی نگارش مکاتبات رسمی و اسناد و مدارک حقوقی از فارسی به عربی و بالعکس
- توانایی تعامل و همکاری با مراکز مرتبط مانند دارالترجمه‌ها، بخش بین‌الملل دانشگاه‌ها و دیگر مراکز مربوطه جهت انجام امور ترجمه در این حوزه

سرفصل درس:

- جلسه اول: فن ترسل و نامه‌نگاری در ادبیات عربی، آشنایی با انواع نامه‌های اداری، اسناد و مدارک حقوقی و اقسام آن.
- جلسه دوم: تبیین و تشریح اصول، مبانی، دشواری‌ها و شیوه‌های مناسب در ترجمه مکاتبات اداری و اسناد حقوقی.
- جلسه سوم تا پنجم: اصطلاحات مربوط به مکاتبات اداری و اسناد حقوقی به‌ویژه اصطلاحات پرکاربرد.
- جلسات بعدی: نقد و بررسی انواع نامه‌های اداری و اسناد حقوقی ترجمه‌شده از فارسی به عربی و بالعکس مانند مدارک تحصیلی، اسناد پزشکی، اسناد مالی، تفاهم‌نامه‌ها، احکام دادگاه‌ها، اسناد بین‌المللی، اعلامیه‌های حقوق بشر، درخواست‌های اداری و...

روش یاددهی - یادگیری:

روش تلفیقی (روش سخنرانی، بازگویی، پرسش و پاسخ، تمرینی، بحثی، پروژه‌ای، روش مبتنی بر IT)

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان نترم	آزمون نهایی	پروژه
%۲۵	-	نوشتاری: %۵۰	%۲۵
		عملکردی: -	ترجمه چند متن حقوقی و اداری از فارسی به عربی و بالعکس

فهرست منابع:

منابع اصلی:

میر قادری. سید فضل الله. (۱۳۹۴). *کتابه الرسائل باللغة العربیة و فن التلخیص*. تهران: سمت.

مؤلفون (۲۰۰۹). *المدخل لدراسة القانون و المصطلحات القانونية*، بیروت: منشورات الحلبي الحقوقية.

ابوعید. یاس. (۲۰۰۵). *نماذج عقود و اتفاقات*. بیروت: منشورات الحلبي الحقوقية.

شوشاری. صلاح الدین. (۲۰۱۰). *الصیغ النموذجية فی الدعاوی الحقوقية*. عمان: دار الثقافة.

طهماسبی، عدنان و قلی زاده، علاء (۱۳۹۰). *ورشه التعریب*، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

منابع فرعی:

السنهوری، عبدالرزاق احمد (۱۹۹۸) *الوسیط فی شرح القانون المدني الجديد، الطبعة الثالثة*، منشورات الحلبي الحقوقية، بیروت: لبنان.

مغیغ، نعیم (۲۰۰۸) *الملکية الادبية والفنية والحقوق المجاورة (ملکية فکریة)*، دراسة فی القانون المقارن، الطبعة الثالثة، منشورات الحلبي الحقوقية.

القانون المدني الايراني ملحقاته قانون المسؤولية التقصيرية، الترجمة القانونية: قاسم، عبدالحسين (۲۰۱۹)، الطبعة الأولى، مكتبة القانون المقارن

رضوان. احمد شوقی، فريح. عثمان بن صالح. (۲۰۱۱). *التحریر العربي*، ریاض: مكتبة العبيكان.

كورنو. ژرار. (۱۹۹۸). *معجم المصطلحات القانونية*. ترجمة منصور القاضي. بيروت: المؤسسة الجامعية للدراسات و النشر و التوزيع (مجد).

دودین. ماجد سلیمان. (۲۰۰۹). *الترجمة القانونية و المصطلحات و النماذج و الصياغة القانونية*. اردن: مكتبة المجتمع العربي للنشر و التوزيع.

حقی. ممدوح. (۲۰۰۱). *قاموس المصطلحات الحقوقية و التجارية*. بیروت: مكتبة لبنان ناشرون.

فرهود. وليد بشاره. (۲۰۱۱). معجم انجلیزی - عربی للمصطلحات و المفردات القانونیه المستعمله فی محاکم الولايات المتحده الأمريكيه. بی جا: مكتب الشرق الأوسط الدولي للخدمات.

عالمی، سعید آکنبی. (۲۰۱۱). الأسلوبیات التاريخیه، فنّ الترسل فی الأدب العربی. الهرم. مصر: دار عین للدراسات و البحوث الإنسانیة و الاجتماعیه.

شنطی. محمد صالح. (۲۰۰۱). فنّ التحریر العربی، ضوابطه و أنماطه. بیروت: دار الأندلس.

منابع مطالعاتی:

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) <https://isc.gov.ir/fa>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه مجلات تخصصی نور

<https://www.noormags.ir/>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه مرجع دانش

<https://www.civilica.com/papersearch>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه آدرس نشریه پژوهش های ترجمه در زبان و ادبیات عربی

<HTTP://RCTALL.ATU.AC.IR/>

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): **بررسی لهجه‌های عربی (با تکیه بر لهجه عراقی)**

عنوان درس (انگلیسی): **Analysis of Arabic Accents (based on Iraqi Accent)**

نوع درس: اختیاری پیش‌نیاز: دارد ندارد عنوان پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

- آشنایی با لهجات در کشورهای مختلف عربی به‌ویژه لهجه عراقی
- آشنایی با اصول و مبانی لهجات در کشورهای مختلف عربی به‌ویژه لهجه عراقی
- آشنایی با نحوه صرف فعل، ضمایر و... در گویش‌های مختلف
- آشنایی با مصطلحات متداول در هر گویش

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- توانایی در گویش با لهجه عراقی
- توانایی در گویش با لهجه‌های مختلف
- مهارت در صرف فعل، ضمایر و... در لهجه‌های مختلف به‌ویژه لهجه عراقی
- مهارت در به‌کارگیری و فهم اصطلاحات و تعابیر مختلف و متداول در لهجه‌های مختلف به‌ویژه لهجه عراقی

سرفصل درس:

- چهار جلسه آغازین به مباحث زیر پرداخته شود:
 - کلیات مربوط به لهجه‌های عربی در کشورهای مختلف عرب‌زبان نظیر لهجات شامی (سوریه، لبنان، فلسطین، اردن)، لهجات خلیجی (عربستان، کویت، عمان، بحرین، امارات متحده عربی)، لهجه مصری و لهجات مغرب عربی (الجزایر، تونس، لیبی، مغرب (مراکش))
 - اصول و مبانی لهجات عربی، فرآیندهای واجی و زبانی هر یک
 - نحوه صرف انواع فعل با زمان و شخص، ضمایر، اسم‌های اشاره، ادوات استفهام، ظرف زمان و مکان، عدد و طریقه استعمال آن
 - جمله اسمیه و فعلیه، افعال پر کاربرد و مصطلحات متداول در هر گویش

- در ۱۲ جلسه بعدی بر مبنای موضوعاتی نظیر موضوعات اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، آموزشی، گردشگری، اداری، پزشکی و... لهجه عراقی را مورد بررسی و مذاقه قرار دهد.
- همچنین شایسته است استاد درس با تهیه برنامه‌ها، سریال‌ها و فیلم‌های آموزشی متناسب با هر لهجه - به‌ویژه لهجه عراقی - با شرکت دادن دانشجویان در امر ترجمه و با تکیه بر تجارب عملی خود به امر ترجمه شفاهی از عربی به فارسی مبادرت ورزد. نیز این امر می‌تواند روشی برای ارزشیابی دانشجویان در فرآیند یادگیری لهجات به‌ویژه لهجه عراقی باشد. همچنان که بهره بردن از گویشوران هر لهجه برای شبیه‌سازی فضای گفتگو در دانشگاه‌های بین‌المللی بسیار مفید خواهد بود.

روش یاددهی - یادگیری:

روش تلفیقی (روش سخنرانی، بازگویی، پرسش و پاسخ، تمرینی، بحثی، پروژه‌ای، روش مبتنی بر IT)

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
٪۲۵	-	نوشتاری: ٪۲۵	٪۲۵
		عملکردی: ٪۲۵	

تجهیزات و امکانات موردنیاز:

برنامه‌ها، فیلم‌ها و سریال‌های آموزشی مرتبط با هر لهجه (به‌ویژه لهجه عراقی)

فهرست منابع:

منابع اصلی:

الخالصی، یاسین (۱۳۹۵ ش). آموزش لهجه عراقی، ترجمه عدنان طهماسبی، سعد الله همایونی و نجمه محیایی، چاپ دوم، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

عامری، شاکر و ضیغمی، علی (۱۳۸۶ ش). همراه شما در عراق، چاپ اول، تهران: شادرننگ.

طرزی، طه (۱۳۹۴ ش). آموزش گام‌به‌گام لهجه عراقی، چاپ اول، تهران: انتشارات فادی

عبداللهی، مهدی (۱۳۹۷ ش). خودآموز لهجه عراقی، چاپ سوم، قم: بوستان دانش

شیبانی، سعید (۱۳۸۰ ش). گفت‌و شنود عربی (محاوړه‌ای سوریه، لبنان، فلسطین، اردن)، چاپ اول، تهران: نشر پایا

فکری، مسعود (۱۳۸۸ ش). شذی الحیاء (آموزش لهجه شامی)، چاپ اول، تهران: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان.

گروه نویسندگان (۱۳۷۲ ش). آموزش زبان عربی لینگافن با دو لهجه فصیح و مصری، ترجمه، محمدعلی کشاورزی، چ اول، تهران: انتشارات آموزش زبان‌های بین‌المللی (لینگافن)

الهاشمی، عایشه، اسلیم، ناصر (۲۰۱۵ م). الرمسة (مدخل الى دراسة العامية والثقافة الاماراتية)، الطبعة الاولى، دولة الامارات العربية المتحدة: داركتاب للنشر والتوزيع.

منابع فرعی:

ابراهیم، انیس (۱۹۶۵ م). فی اللهجات العربیة، الطبعة الثالث، مصر: مكتبة الانجلو المصریة

فكك، یوهان (۱۹۸۰ م). العربیة (دراسات فی اللغة واللهجات والاسالیب)، ترجمه: رمضان عبدالنواب، قاهره: مكتبة الخانجی

ابوسعد، احمد (۱۹۸۰ م). قاموس المصطلحات والتعابیر، الطبعة الاولى، بیروت: مكتبة لبنان

تقوایی، مهدی، مهدیان، فاطمه (۱۳۹۳ ش). آموزش زبان گفتاری سوریه و لبنان، چاپ اول، تهران: موسسه فرهنگی، هنری مشعر

منابع مطالعاتی:

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) <https://isc.gov.ir/fa>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه مجلات تخصصی نور

<https://www.noormags.ir/>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه مرجع دانش

<https://www.civilica.com/papersearch>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه آدرس نشریه پژوهش‌های ترجمه در زبان و ادبیات عربی

<HTTP://RCTALL.ATU.AC.IR/>

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): **مهارت‌های ترجمه در امور پزشکی**

عنوان درس (انگلیسی): **Translation Skills in Medical Affairs**

نوع درس: اختیاری پیش‌نیاز: دارد ندارد عنوان پیش‌نیاز: -
تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

- آشنایی با واژه‌ها، اصطلاحات، مفاهیم و معادل‌هایی که در ترجمه متون پزشکی به کار می‌رود.
- آشنایی با چگونگی به کارگیری صحیح و روشمند این گونه واژه‌ها و اصطلاحات در فرایند ترجمه از فارسی به عربی و بالعکس
- آشنایی با ترجمه انواع متون در حوزه پزشکی مانند: تخصص‌های پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی، بهداشت و تغذیه، دامپزشکی، علوم آزمایشگاهی، مهندسی پزشکی و ...

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- اطلاعات تخصصی به زبان عربی در زمینه پزشکی و فراگیری اصطلاحات خاص این حوزه.
- توانایی به کارگیری اصطلاحات خاص حوزه پزشکی در فرایند ترجمه.
- توانایی حضور در مراکز درمانی به عنوان مترجم مانند: بیمارستان‌ها، درمانگاه‌ها، مطب‌های پزشک، داروخانه‌ها و ...
- مهارت و توانایی جهت همراهی نمودن یک توریست یا یک تور جهت انجام امور درمانی.
- توانایی تعامل و همکاری با مراکز مرتبط مانند صداوسیما، نشریات و مجلات معتبر جهت انجام امور ترجمه.

سرفصل درس:

- در این درس شایسته است استاد در چهار بخش ذیل به امر تدریس در این حوزه بپردازد
- بخش اول: جلسه آغازین: تبیین و تشریح اصول، مبانی، دشواری‌ها و شیوه‌های مناسب در ترجمه حوزه پزشکی
 - بخش دوم: جلسه دوم تا چهارم: آشنایی با اصطلاحات حوزه پزشکی به ویژه اصطلاحات پر کاربرد.
 - بخش سوم: جلسه پنجم تا یازدهم: ترجمه مکتوب متون پزشکی شامل نقد و بررسی متون از پیش ترجمه شده توسط دانشجویان در هر جلسه و ارائه ترجمه پیشنهادی.

- بخش چهارم: جلسه یازدهم تا شانزدهم: ترجمه شفاهی در حوزه پزشکی شامل پخش مطالب و اخبار پزشکی از طریق رسانه‌های دیداری و شنیداری و شرکت دادن دانشجویان در امر ترجمه از عربی به فارسی و بالعکس و تحلیل و بررسی.

روش یاددهی - یادگیری:

روش تلفیقی (روش سخنرانی، بازگویی، پرسش و پاسخ، تمرینی، بحثی، پروژه‌ای، شبیه‌سازی، روش مبتنی بر IT)

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
۲۵٪	-	نوشتاری: ۵۰٪	۲۵٪
		عملکردی: -	ترجمه یک متن پزشکی از عربی به فارسی یا بالعکس

فهرست منابع:

منابع اصلی:

پناهی، و جیهه (۱۳۹۱). اصطلاحات پزشکی در فرهنگ‌نامه‌های کهن عربی - پارسی، چاپ اول، تهران: انتشارات المعی.

سیفی، محسن و زرکار، زهره و فتحعلی زاده، نجمه (۱۳۹۳). فرهنگ واژگان و اصطلاحات پزشکی (عربی، فارسی، انگلیسی)، چاپ اول، تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی

عزیزی پور، محمدرضا (۱۳۹۷). المصطلحات المتداولة فی الصحافه العربیه (بخش پزشکی)، تهران: انتشارات سمت

الخطیب، هشام و الخطیب، عماد والصفدی، عصام (۲۰۰۷ م). دليل المصطلحات الطبيه، اردن: داراليازوری العلمیه

ناظمیان، رضا (۱۳۹۰ ش). روزنامه‌ها و مجلات عربی (ترجمه متون مطبوعاتی)، تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور

محمدی یس، ماهر و توفیق الرخاوی، محمد، معجم المصطلحات الطبيه (عربی - انجلیزی)، الطبعة الرابعة، القاهرة: دارالکتب العلمیه للنشر والتوزیع.

عبدالهادی، مبارک احمد (دون تا). المصطلحات الطبيه باللغة العربیه.

منابع فرعی

حتی، یوسف والخطیب، احمد شفیق، قاموس حتی الطبي للجبیب (انگلیزی - عربی)، لبنان: مکتبه لبنان ناشرون

علی ابراهیم، حسن (۲۰۰۳). معجم المصطلحات الطبيه، الطبعة الثانية، القاهرة مؤسسه دار الشعب للصحافه و الطباعة و النشر.

العلوجی، صباح ناصر (۲۰۱۲). علم المصطلحات الطبيه (عربی - انجلیزی)، الطبعة الثالثة، بیروت: دارالفکر

معروف، یحیی (۱۳۸۵). فرهنگ مطبوعاتی عربی الهدی (عربی به فارسی)، کرمانشاه: دانشگاه رازی

شمس آبادی، حسین و حقیقی، غلامرضا (۱۳۸۴). فرهنگ علمی - فنی شمس (فارسی - عربی)، تهران: تارا...

منصوری، خلیل رضا و طهماسبی، عدنان (۱۳۸۸). *دراسة منهجية في الترجمة الصحف و المجلات (العربية-الفارسية)*، تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی شعبه تهران.

منابع مطالعاتی:

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) <https://isc.gov.ir/fa>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه مرجع دانش

<https://www.civilica.com/papersearch>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه آدرس نشریه پژوهش های ترجمه در زبان و ادبیات عربی

[/ HTTP://RCTALL.ATU.AC.IR](http://RCTALL.ATU.AC.IR)

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): روش تحقیق و مقاله‌نویسی

عنوان درس (انگلیسی): Research Methodology and Article Writing

نوع درس: اختیاری پیش‌نیاز: دارد ندارد عنوان پیش‌نیاز: -
تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

- آشنایی با اصول و مبانی پژوهش در دو حیطه نظری و عملی
- آشنایی با روش‌های علمی پژوهش، مراحل و انواع آن
- آشنایی با منابع پژوهش
- آشنایی با مفاهیم و اصطلاحات رایج در پژوهش به‌ویژه مقاله‌نویسی و پایان‌نامه

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- مهارت انجام پروژه‌های تحقیقاتی در حوزه زبان و ادبیات عربی به‌ویژه حوزه ترجمه، نقد ترجمه و ...
- مهارت شناسایی منابع دست‌اول، دست‌دوم و ...
- مهارت و توانایی ارجاع دهی علمی در انواع پژوهش به‌ویژه مقالات و پایان‌نامه‌ها.

سرفصل درس:

در این درس شایسته است استاد در دو بخش ذیل به امر تدریس مبادرت ورزد:

- جلسه اول تا دهم:
 - تشریح و تبیین اصول و مبانی پژوهش
 - مفاهیم و اصطلاحات رایج در روش تحقیق و مقاله‌نویسی
 - تحقیقات دانشگاهی و انواع آن
 - انواع شیوه‌های پژوهش
 - مراحل تحقیق علمی (تعیین حوزه تحقیق، تعیین و انتخاب موضوع، بیان مسأله، ضرورت پژوهش، پیشینه پژوهش، بیان گزاره‌ها: هدف، فرضیه، سؤال، تعیین متغیرها، مشخص کردن حجم نمونه، روش پژوهش، تحلیل داده‌ها، نتیجه‌گیری، منابع و مآخذ)
 - ابزار شناخت منابع و انواع آن (منابع دست‌اول، دست‌دوم و ...)

- شیوه درست ارجاع دهی منابع
- معرفی سایت‌ها و منابع علمی موثق در حوزه‌های مربوطه.
- جلسه یازدهم تا شانزدهم: تحلیل و بررسی تحقیقات و پژوهش‌های دانشجویان در هر جلسه و پاسخ به سؤالاتی که برای دانشجویان در مسیر پژوهش پیش آمده است.

روش یاددهی - یادگیری:

روش تلفیقی (روش سخنرانی، بازگویی، پرسش و پاسخ، تمرینی، بحثی، پروژه‌ای، روش مبتنی بر IT

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۲۵	-	نوشتاری: %۵۰	%۲۵
		عملکردی: -	
			انجام یک تحقیق علمی

فهرست منابع:

منابع اصلی:

ضیف، شوقی (۲۰۰۴ م). *البحث الادبی، طبیعت، مناهجه، اصوله، مصادره، مصر: دارالمعارف.*

مشکین فام، بتول (۱۳۹۴ ش). *البحث الادبی (مناهجه و مصادره)*، چاپ هشتم، تهران: سمت.

ایمان، محمد تقی (۱۳۹۷ ش). *فلسفه روش تحقیق در علوم انسانی*، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

ایمان، محمد تقی (۱۳۹۶ ش). *روش‌شناسی تحقیقات کمی*، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

حسینی، سید مهدی و مهدی زاده اشرفی، علی (۱۳۹۱ ش). *روش تحقیق در علوم انسانی*، چاپ چهارم، تهران: انتشارات یکان.

فاتحی نژاد، عنایت ... (۱۳۹۷ ش). *امهات المصادر العربیه (فی الشعر والادب واللغه والنحو والتاریخ والجغرافیا)*، تهران: سمت.

ابراهیم ابوسلیمان، عبدالوهاب (۱۳۸۷ ش). *روش تحقیق علمی به زبان عربی و منابع پژوهش‌های عربی و تاریخی*، ترجمه: محمدباقر حسینی و ملیحه سادات طوسی، چاپ اول، مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد

فتوحی رودمعجنی، محمود (۱۳۸۹ ش). *آیین نگارش مقاله پژوهشی*، چاپ چهارم، تهران: انتشارات سخن

موحد، ضیاء (۱۳۹۱ ش). *البته واضح ومبرهن است که (رساله ای در مقاله‌نویسی)*، چاپ چهارم، تهران: انتشارات نیلوفر

الشریف، ع.م (۱۹۹۶ م). *مناهج البحث العلمی*، مصر: الاسکندریه

صابر، ف.ع و خفاجه، م.ع (۲۰۰۲ م). *اسس ومبادئ البحث العلمی*، مکتبه و مطبعه الاشعاع الفنیه

منابع فرعی:

- فضل ا...، مهدی (۱۹۹۸ م). اصول الكتابه البحث وقواعد التحقیق، بیروت: دارالطلیعه.
- شلبی، احمد (۱۹۷۴ م). کیف تکتب بحثا او رساله، الطبعة الثامنة، بیروت: مکتبه النهضه المصریه.
- بدوی، عبدالرحمن (۱۹۷۷ م). مناهج البحث العلمی، الطبعة الثالثة، وكالة المطبوعات.
- پاکتچی، احمد (۱۳۸۹ ش). مجموعه درس گفتارهایی درباره روش تحقیق عمومی (بارویکرد علم انسانی - اسلامی)، تهران: دانشگاه امام صادق (ع).
- حافظ نیا، محمد رضا (۱۳۹۸). مقدمه ای بر روش تحقیق در علم انسانی، تهران: سمت.
- ویدری، رجاء وحید، البحث العلمی (اساسیاته النظریه وممارسته العملیه)، دمشق: دارالفکر المعاصر.
- البحراوی، د.سید، البحث عن المنهج فی النقد الادبی الحدیث
- عنانی، م. ز و رمضان، س. م. (۱۹۹۹ م). فی مناهج البحث و تحقیق النصوص، بیروت: دارالنهضه العربیه
- قراملکی، ا. ف (۱۳۸۵ ش). اصول پژوهش، چاپ دوم، قم: انتشارات مرکز حوزه علمیه قم

منابع مطالعاتی:

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) <https://isc.gov.ir/fa>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه مجلات تخصصی نور

<https://www.noormags.ir/>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه مرجع دانش

<https://www.civilica.com/papersearch>

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): نقد و بررسی ترجمه‌های متون دینی (قرآن، نهج البلاغه و ...)			
عنوان درس (انگلیسی): view and Analysis of Translations of Religious Texts (Quran, Nahj al-Balagha, etc.)			
نوع درس: اختیاری	پیش‌نیاز: دارد ☐	ندارد ☒	عنوان پیش‌نیاز: -
تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری		تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

- آشنایی با شیوه‌های نقد و بررسی ترجمه‌های فارسی قرآن کریم، نهج البلاغه و متون روایی و پیشنهاد ترجمه‌های مناسب‌تر.
- آشنایی با دشواری‌ها و آسیب‌های احتمالی که دانشجویان در ترجمه این متون با آن مواجه می‌شوند و ارائه راهکار مناسب.
- آشنایی با عوامل درون زبانی (اختلاف قراءات، اعراب و...) و برون زبانی (دیدگاه‌های کلامی، تفسیری، فقهی و فلسفی) و تأثیر آن در ترجمه.

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- توانایی معادل‌یابی دقیق واژه‌ها، اصطلاحات و مفاهیم موجود در انواع متون دینی.
- توانایی ترجمه صحیح، دقیق و روشمند قرآن کریم، نهج البلاغه و متون روایی.
- مهارت در ترجمه واژه‌ها و اسلوب‌های غریب در متون دینی.

سرفصل درس:

- چهار جلسه آغازین:
 - تشریح و تدریس مبسوط دشواری‌ها و موانع زبانی ترجمه قرآن کریم را در لایه‌های صوتی، صرفی، نحوی و معنایی
 - بررسی انواع ترجمه‌های منشور و منظوم از قرآن کریم و انواع روش‌های ترجمه آن را (لفظ به لفظ، تحت‌اللفظی، آزاد، تفسیری، اقتباسی، وفادار و...)
- در جلسات بعدی در سه بخش ذیل به نقد و بررسی ترجمه‌های متون دینی می‌پردازد:
 - چهار جلسه اول: انتخاب گزیده‌ای از ترجمه‌های قدیم و جدید قرآن کریم و واگذاری آن به دانشجویان جهت بررسی پیش از کلاس و در نهایت نقد و بررسی و مقایسه آن‌ها در هر جلسه توسط استاد و ارائه ترجمه پیشنهادی.

- چهار جلسه دوم: انتخاب گزیده‌ای از ترجمه‌های قدیم و جدید نهج البلاغه و واگذاری آن به دانشجویان جهت بررسی پیش از کلاس و درنهایت نقد و بررسی و مقایسه آن‌ها در هر جلسه توسط استاد و ارائه ترجمه پیشنهادی.
- چهار جلسه سوم: انتخاب گزیده‌ای از ترجمه‌های قدیم و جدید متون روایی و واگذاری آن به دانشجویان جهت بررسی پیش از کلاس و درنهایت نقد و بررسی و مقایسه آن‌ها در هر جلسه توسط استاد و ارائه ترجمه پیشنهادی.

روش یاددهی - یادگیری:

روش تلفیقی (روش سخنرانی، بازگویی، پرسش و پاسخ، تمرینی، بحثی، پروژه‌ای، روش مبتنی بر IT)

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
۲۵٪	-	نوشتاری: ۵۰٪ عملکردی: -	۲۵٪ نقد و بررسی ترجمه یک متن دینی

فهرست منابع:

منابع اصلی:

ملانظر، حسین، اردودری، محمود، (۱۳۹۶). فرهنگ سه‌زبان واژگان و اصطلاحات قرآنی عربی، فارسی، انگلیسی. تهران: دانشگاه علامه طباطبایی.

حریری، محمد یوسف. (۱۳۸۴). فرهنگ اصطلاحات قرآنی، قم: هجرت

نورمحمدی، مهدی. (۱۳۷۵). فرهنگ واژگانی قرآنی، شامل ترکیبات و اصطلاحات مشتقات قرآن کریم، انگلیسی، عربی، فارسی. تهران: رهنما

جوهری، محمدحسن. (۱۳۸۸). درس‌نامه ترجمه: اصول، مبانی و فرایند ترجمه قرآن. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

رضایی اصفهانی، محمدعلی (۱۳۸۶). منطق ترجمه قرآن: مبانی، قواعد، روش‌ها، سبک‌ها، آسیب‌شناسی، قم: مرکز جهانی علوم اسلامی.

قلی‌زاده، حیدر (۱۳۸۱). مشکلات ساختاری ترجمه قرآن کریم، تبریز: موسسه تحقیقات علوم اسلامی و انسانی دانشگاه تبریز، زبان: فارسی.

ترجمه‌های مشهور قرآن مانند:

خرمشاهی، بهاء‌الدین، (۱۳۷۴). ترجمه قرآن [نثر ادبی و روان، خالی از توضیحات گسترده در متن، مطابقت ترجمه با اصل، دارای توضیحات و نکات تفسیری در پانوشته]، انتشارات نیلوفر

مکارم شیرازی، ناصر (۱۳۷۳). ترجمه قرآن [محتوا به محتوا]، تهران: دارالقرآن الکریم دفتر مطالعات تاریخ و معارف اسلامی.

فولادوند، محمد مهدی (۱۳۷۳). ترجمه قرآن / نشر روان و ساده، محتوا به محتوا، تهران: دفتر مطالعات تاریخ و معارف اسلامی.

خرم دل، مصطفی (۱۳۷۰). ترجمه قرآن / نشر روان و ساده بر اساس قواعد دستور زبان فارسی همراه با خلاصه تفسیر و توضیحاتی، مترجم از اهل سنت است، تهران: انتشارات احسان.

حداد عادل، غلامعلی (۱۳۹۰). ترجمه قرآن / نشر روان و محتوا به محتوا، مشهد: موسسه انتشارات آستان قدس رضوی (به نشر)، بنیاد پژوهش های اسلامی.

قمشه ای، مهدی الهی (۱۳۲۳). ترجمه قرآن / ترجمه آزاد همراه با خلاصه تفاسیر داخل پراکتر، تهران: کتاب فروشی اسلامیة.

شفایی مقدم زهرا (۱۳۹۶). فرهنگ جامع علمی، ادبی نهج البلاغه: تشبیهات، ج ۱، اصفهان: پیام صادق.

دشتی، محمد (۱۳۹۲). فرهنگ واژه های معادل نهج البلاغه، قم: امیر المومنین.

پهلوان، منصور (۱۳۹۰). فرهنگ واژگان نهج البلاغه. تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.

خاتمی، سید احمد (۱۳۸۹). فرهنگنامه موضوعی نهج البلاغه، تهران: صداوسیما جمهوری اسلامی ایران.

و ترجمه های مشهور نهج البلاغه مانند:

ابن میثم، میثم بن علی (۱۳۹۱). شرح نهج البلاغه (ابن میثم)؛ ج ۲ و ۴، ترجمه قربانعلی مقدم؛ علی اصغر نوایی یحیی زاده، پورتال اهل بیت (ع) وابسته به مجمع جهانی اهل بیت (ع)، www.abp-Ali.com

سلطانی، محمد حسین (۱۳۷۹). نهج البلاغه منظوم، تهران: مؤسسه انتشارات به آفرین.

مکارم شیرازی، ناصر (۱۳۸۱). نهج البلاغه گویا و فشرده ای بر نهج البلاغه، سه جلد، قم: مدرسه الامام علی بن ابی طالب (ع).

نهج البلاغه، (۱۳۸۰). ترجمه محمد مهدی فولادوند، تهران: انتشارات صائب.

نهج البلاغه (۱۳۷۶) ترجمه علامه محمد تقی جعفری، ویراسته داریوش فرهنگ، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.

نهج البلاغه، (۱۳۹۱). ترجمه سید جعفر شهیدی. چاپ سی یکم، تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی

نهج البلاغه (۱۳۸۷). محمد دشتی، چاپ سی دوم، قم: انتشارات الهادی

وحید دستجردی، حسین، (۱۳۷۰). فرهنگنامه لغات و اصطلاحات دینی، تهران: وحید

حریری محمد یوسف، (۱۳۸۱). فرهنگ اصطلاحات حدیث، قم: هجرت

زوبین، علی، (۱۳۹۵). فرهنگ اصطلاحات حدیث. ترجمه: احمدی آشتیانی، فرهاد. ناشر: حلی، زبان فارسی / عربی

مختاری، محمد حسین، (۱۳۹۴). فرهنگ و اصطلاحات مفاهیم رجالی، ناشر: عروه الوثقی

زبری قاینی، محمدحسن، (۱۳۸۹). فرهنگ اصطلاحات علم الحدیث، مشهد: بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی.

ستار، حسین، قاسم پور، محسن، (۱۳۸۹). فرهنگ اصطلاحات درایه الحدیث و رجال، کاشان: هستی نما دانشگاه کاشان
ترجمه‌های صحیفه سجادیه مانند:

مجاهدی، محمدعلی، (۱۳۸۹). ترجمه ساده و روان صحیفه کامله سجادیه زیور آل محمد (ع)، قم: حضور.

انصاریان، حسین، (۱۳۹۵). ترجمه صحیفه سجادیه، قم: آیین دانش.

رضایی، محمد مهدی، (۱۳۹۳). ترجمه صحیفه سجادیه، ناشر: جمال.

موسوی گرمارودی، (۱۳۸۸). ترجمه صحیفه سجادیه، تهران: هرمس.

فولادوند، محمد مهدی، (۱۳۷۹). ترجمه صحیفه سجادیه، ناشر: سازمان تبلیغات اسلامی.

و دیگر ترجمه‌های متون دینی و روایی مانند: ترجمه خطبه غدیر، ترجمه خطبه فدکیه و ترجمه چهل حدیث.

منابع فرعی:

امامی، ابوالقاسم (۱۳۷۰). ترجمه قرآن [نثر ادبی متمایل به نثر قدیم، با رعایت مطابقت با متن]، تهران: انتشارات اسوه

آیتی، عبدالمحمد، (۱۳۶۷). ترجمه قرآن [خوشخوان و شیوا]، تهران: انتشارات سروش

شاهین، داریوش (۱۳۵۹). ترجمه قرآن [نثر ادبی همراه با توضیحاتی داخل پرانتز و پانوش]، انتشارات، جاویدان

پاینده، ابوالقاسم (۱۳۳۶)، ترجمه قرآن [نثر ادبی فصیح و گویا و بر اساس قواعد دستور زبان فارسی]، تهران: انتشارات علمی جاویدان.

معزی، شیخ محمد کاظم (۱۳۳۶)، ترجمه قرآن [تحت‌اللفظی همراه با توضیحات اندک داخل پرانتز]، تهران: مؤسسه انتشارات صالحین.

موسوی گرمارودی، سید علی (۱۳۸۳). ترجمه قرآن [نثر روان همراه با توضیحات داخل پرانتز و پانوش]، ویراستاران بهاء‌الدین خرمشاهی، حسین صدرالحفاظ، حسین استادولی، تهران: انتشارات قدیانی.

کاسب، عزیز الله (۱۳۹۰). نهج البلاغه (کلام امیر علیه السلام)، چاپ پنجم، تهران: انتشارات محمد.

سجادی احمد، ترجمه صحیفه سجادیه (۱۳۸۷). انتشارات اسوه - سازمان اوقاف و امور خیریه جمهوری اسلامی ایران، قم: انتشارات سازمان اوقاف و امور خیریه، انتشارات اسوه

حجتی کرمانی، محمد جواد، تاج دینی، زکریایی، محمد علی، (۱۳۷۸). فرهنگ مطهر: مفاهیم، اصطلاحات و تعابیر علوم انسانی - دینی از دیدگاه استاد شهید مطهری، چاپ سوم، تهران: آذریون.

منابع مطالعاتی:

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) <https://isc.gov.ir/fa>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه مجلات تخصصی نور

<https://www.noormags.ir/>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه مرجع دانش

<https://www.civilica.com/papersearch>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه آدرس نشریه پژوهش‌های ترجمه در زبان و ادبیات عربی

<HTTP://RCTALL.ATU.AC.IR/>

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): ترجمه متون رسانه‌ای (دیداری و شنیداری)

عنوان درس (انگلیسی): Audioisual Translation

نوع درس: اختیاری پیش‌نیاز: دارد ندارد عنوان پیش‌نیاز: -
تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

- آشنایی با واژه‌ها، اصطلاحات، مفاهیم و معادل‌های به کاررفته در ترجمه متون رسانه‌ای از عربی به فارسی و بالعکس.
- آشنایی با چگونگی به کارگیری صحیح و روشمند این گونه واژه‌ها و اصطلاحات در فرایند ترجمه از عربی به فارسی و بالعکس.
- آشنایی با چگونگی برگردان حرفه‌ای انواع متون رسانه‌ای جمعی و اجتماعی.

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- توانایی معادل‌یابی دقیق واژه‌ها، اصطلاحات و مفاهیم موجود در انواع متون رسانه‌ای.
- توانایی ترجمه صحیح، دقیق و روشمند متون رسانه‌ای.
- توانایی تعامل و همکاری با مراکز مرتبط با رسانه‌های جمعی و اجتماعی مانند صداوسیما، سایت‌های خبری، شبکه‌های اجتماعی و سایر رسانه‌های اینترنتی و تعاملی تحت موبایل.

سرفصل درس:

- در دو جلسه نخست، استاد درس ضمن معرفی انواع رسانه‌های جمعی و اجتماعی مانند صداوسیما، سایت‌های خبری، شبکه‌های اجتماعی، رسانه‌های اینترنتی و تعاملی تحت موبایل نظیر سروش، بیسفون و روزنامه و مجلات و ... به ویژگی‌ها، دشواری‌ها و راه کارهای مناسب در این نوع ترجمه اشاره می‌نماید.
- در چهارده جلسه بعدی شایسته است استاد درس در ابتدا، رئوس مطالب ذیل را جهت ترجمه به دانشجویان واگذار نماید. سپس در هر جلسه بر اساس تقسیمات زیر با حضور دانشجویان در آزمایشگاه زبان و شرکت دادن ایشان در امر ترجمه و نیز با تکیه بر تجارب عملی خود به امر ترجمه و نقد و بررسی آن و درنهایت به ارائه ترجمه صحیح و دقیق مبادرت ورزد.
- بخش اول: رسانه جمعی

- الف- تلویزیون: سه جلسه اول: پخش برنامه‌های متنوع تلویزیونی در موضوعات علمی، فرهنگی، سیاسی از قبیل، فیلم، سریال، اخبار و... .
- ب- رادیو: سه جلسه دوم: پخش برنامه‌های متنوع رادیویی در موضوعات علمی، فرهنگی، سیاسی از قبیل، اخبار، نمایشنامه‌ها، گزارش‌ها و... .
- ج- دو جلسه آخر: قراءت و ترجمه متون مطبوعاتی ورقی.
- بخش دوم: رسانه‌های اجتماعی:
- الف- سه جلسه اول: سایت‌های اینترنتی از قبیل سایت‌های خبری، علمی، فرهنگی، سیاسی و...
- ب- سه جلسه دوم: رسانه‌های اینترنتی و تعاملی تحت موبایل نظیر سروش، بیسفون و...

روش یاددهی - یادگیری:

روش تلفیقی (روش سخنرانی، بازگویی، پرسش و پاسخ، تمرینی، بحثی، پروژه‌ای، روش مبتنی بر IT)

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۲۵	-	نوشتاری: %۲۰	%۲۵
		عملکردی: %۳۰	
ترجمه یک متن رسانه‌ای جمعی یا اجتماعی			

فهرست منابع:

منابع اصلی:

روزنامه و مجلات تخصصی فارسی و عربی اعم از الکترونیکی و ورقی از قبیل، الشرق الأوسط، الدستور، المنار، القدس العربی، الشعب، الاهرام، القبس؛ و در ایران مانند الوفاق و در بخش فارسی روزنامه‌های کثیرالانتشار

محمد رضا عزیزی پور، (۱۳۹۷). المصطلحات المتداوله فی الصحافه العربیه، تهران: سمت

منابع فرعی:

خاقانی، م. (۱۳۹۷). لغة الإعلام فی الصحافه العربیه و الفارسیه، بیروت، دار الروضه.

ناظمیان، رضا. (۱۳۹۱). ترجمه متون مطبوعاتی عربی، انتشارات سخن

صلواتی و سیماریان. (۱۳۸۳). سلسله تعلیم اللغه العربیه - الصحافه و السیاسه. تهران: انتشارات داودی.

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): کاربرد فناوری‌های نوین در ترجمه

عنوان درس (انگلیسی): Application of New Technologies in Translation

نوع درس: اختیاری پیش‌نیاز: دارد ندارد عنوان پیش‌نیاز: -
تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

- آشنایی با اصول و مبانی فناوری قابل استفاده در متون زبانی
- آشنایی با برنامه‌های کاربردی کامپیوتری مرتبط با ترجمه
- آشنایی با واژه‌نامه‌های تخصصی فناوری‌های روز و شیوه معادل‌یابی و برابرنهادگی واژه‌های تخصصی زبان عربی و معادل‌سازی اصطلاحات فناورانه.
- آشنایی با روش‌های نوین ترجمه ماشینی با کمترین خطا

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- مهارت به کارگیری اصطلاحات روز و کارآمد در حوزه فناوری ترجمه
- مهارت در به کارگیری نرم‌افزارهای کاربردی ترجمه
- ارتقای نرم‌افزارهای مترجم جهت به حداقل رساندن خطاها با تعامل با گروه‌های ذی‌ربط
- توانایی ساخت نرم‌افزارهای مترجم جهت به حداقل رساندن خطاها با تعامل با گروه‌های ذی‌ربط
- توانایی در ترجمه دقیق ماشینی

سرفصل درس:

- در این درس شایسته است، در چهار جلسه آغازین به مباحث ذیل پرداخته می‌شود:
- تدریس و تشریح اصول، مبانی و تئوری‌های مربوط به ترجمه‌های ماشینی و اصطلاحات فناورانه
 - آسیب‌شناسی ترجمه‌های ماشینی روز دنیا و مقایسه و تحلیل آن‌ها با ترجمه انسانی
 - نحوه ارتقای نرم‌افزارهای مترجم جهت به حداقل رساندن خطاها با تعامل با گروه‌های ذی‌ربط.
 - مقدمات ساخت نرم‌افزارهای مترجم

- در دوازده جلسه بعدی، استاد به صورت عملی دو متنی را که از پیش توسط دانشجو و ماشین های معتبر ترجمه شده در هر جلسه مورد تحلیل و بررسی قرار می دهد و به تبیین و تشریح وجوه اشتراک و افتراق و نیز محاسن و معایب ترجمه در هر دو متن می پردازد.

روش یاددهی - یادگیری:

روش تلفیقی (روش سخنرانی، بازگویی، پرسش و پاسخ، تمرینی، بحثی، پروژه ای، روش مبتنی بر IT)

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۲۵	-	نوشتاری: %۲۰	%۲۵ ترجمه یک متن مشخص توسط انسان و ماشین و تحلیل و مقایسه آن
		عملکردی: %۳۰	

فهرست منابع:

منابع اصلی:

دوریو، کریستین (۲۰۰۷). أسس تدريس الترجمة التّقنيّة، ترجمة هدى مقنّص، المنظمة العربيّة للترجمة، بيروت.

رولى، جنيفر (۱۹۹۳). أسس تقنيّة المعلومات، ترجمة عبد الرّحمان بن حمد العكرش، الرياض.

الشهابي، مصطفى (۱۹۹۵). المصطلحات العلميّة في اللّغة العربيّة، دار صادر، بيروت، ط، ۳.

التميمي، أسد الدين (۲۰۰۹). معجم مصطلحات الانترنت والحاسوب، دار أسامة للنشر والتوزيع، الأردن.

مرفت سلمان، (۲۰۱۰). المنهجيات والتقنيات وإدارة العمليات الحديثة في هندسة البرمجيات، المنظمة العربيّة للترجمة، الرياض.

Dictionary of Computer and Internet Terms, Douglas Downing, Michael, Melody Covington, Barron's, China, 10th edition, 2009.

منصور بن محمد الغامدى والآخرون، (۲۰۱۷). مدخل إلى اللسانيات الحاسوبية، مركز ملك عبدالله لخدمة اللغة العربية.

منابع فرعی:

عبدالله بن حمد حميدان (۱۳۸۸). درآمدی بر ترجمه ماشینی، ترجمه فرشته افضلی، حسین شمس آبادی، تهران: پر تهران شهر.

طلعي، زكيه، (۲۰۱۳). ترجمة المصطلح التقني من اللغة الإنجليزية إلى اللغة العربية.

عواطف حسن على، رهام بكر صالح (۲۰۱۴). تطبيقات الحاسوب في تنمية مهارات اللغة العربية، مجلة العلوم والتكنولوجيا.

Bowker, L. & Fisher, D. "Computer-Aided Translation", In Gambier, Y. & Doorslaer, L. V. (Eds.), Handbook Of Translation Studies. Amsterdam & Philadelphia: John Benjamins Publishing Co, Pp. 60-65, 2010.

منابع مطالعاتی:

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) <https://isc.gov.ir/fa>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه مجلات تخصصی نور

<https://www.noormags.ir/>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه مرجع دانش

<https://www.civilica.com/papersearch>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه آدرس نشریه پژوهش‌های ترجمه در زبان و ادبیات عربی

<HTTP://RCTALL.ATU.AC.IR/>

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): **مهارت‌های ترجمه در حوزه ورزشی**

عنوان درس (انگلیسی): **Translation Skills in the Field of Sport**

نوع درس: اختیاری پیش‌نیاز: دارد ندارد عنوان پیش‌نیاز: -
تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

- آشنایی با واژه‌ها، اصطلاحات، مفاهیم و معادل‌های حوزه ورزشی.
- آشنایی با چگونگی به‌کارگیری صحیح و روشمند این گونه واژه‌ها و اصطلاحات در فرایند ترجمه متون ورزشی از فارسی به عربی و بالعکس
- آشنایی با دشواری‌ها و موانعی که دانشجویان در ترجمه این متون با آن مواجه می‌شوند و ارائه راهکار مناسب.
- آشنایی با ترجمه شفاهی و مکتوب در حوزه گرایش‌های مختلف ورزشی مانند فیزیولوژی ورزشی، رفتار حرکتی، آسیب‌شناسی و حرکات اصلاحی، روان‌شناسی ورزشی، بیومکانیک ورزشی، مدیریت ورزشی
- آشنایی با ترجمه شفاهی و مکتوب در رشته‌های مختلف ورزشی از قبیل فوتبال، تنیس، والیبال، شنا، کشتی، ورزش‌های رزمی، هاکی، دوومیدانی، اسکی و...

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- توانایی معادل‌یابی دقیق واژه‌ها، اصطلاحات و مفاهیم موجود در انواع علوم ورزشی و رشته‌های مرتبط.
- توانایی به‌کارگیری اصطلاحات خاص حوزه علوم ورزشی و رشته‌های مرتبط. در فرایند ترجمه
- مهارت ترجمه شفاهی و مکتوب در رشته‌های مختلف ورزشی از قبیل فوتبال، تنیس، والیبال، شنا، کشتی، ورزش‌های رزمی، هاکی، دوومیدانی، اسکی و...
- توانایی حضور در میدان ورزشی به‌عنوان مترجم
- توانایی تعامل و همکاری با سازمان‌ها، نهادها و ارگان‌های ورزشی جهت انجام امور مربوط به ترجمه در این حوزه.

سرفصل درس:

در این درس شایسته است استاد در چهار بخش ذیل به امر تدریس در این حوزه بپردازد

- بخش اول: جلسه آغازین: تبیین و تشریح اصول، مبانی، دشواری‌ها و شیوه‌های مناسب در ترجمه حوزه ورزشی

- بخش دوم: جلسه دوم تا چهارم: آشنایی با اصطلاحات، مفاهیم و معادل‌های موجود در انواع علوم ورزشی (رفتار حرکتی و مدیریت ورزشی، فیزیولوژی ورزشی و حرکات اصلاحی، آسیب‌شناسی ورزشی، تربیت‌بدنی و علوم ورزشی و...) به‌ویژه اصطلاحات پرکاربرد.
- بخش سوم: جلسه پنجم تا یازدهم: ترجمه مکتوب در حوزه ورزشی، شامل نقد و بررسی متون از پیش ترجمه‌شده توسط دانشجو در هر جلسه و ارائه ترجمه پیشنهادی.
- بخش چهارم: جلسه دوازدهم تا شانزدهم: ترجمه شفاهی در حوزه ورزشی، شامل پخش مطالب و اخبار ورزشی از طریق رسانه‌های دیداری و شنیداری و شرکت دادن دانشجویان در امر ترجمه از عربی به فارسی و بالعکس و تحلیل و بررسی آن.

روش یاددهی - یادگیری:

روش تلفیقی (روش سخنرانی، بازگویی، پرسش و پاسخ، تمرینی، بحثی، پروژه‌ای، روش مبتنی بر **it**)

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
%۲۵	-	نوشتاری: %۲۰	%۲۵
		عملکردی: %۳۰	
ترجمه یک متن در حوزه ورزشی			

فهرست منابع:

منابع اصلی:

بخش ورزشی روزنامه و مجلات تخصصی فارسی و عربی اعم از الکترونیکی و ورقی از قبیل، الشرق الأوسط، الدستور، المنار، القدس العربی، الشعب، الاهرام، القبس و در ایران مانند الوفاق و در بخش فارسی روزنامه‌های کثیرالانتشار

اکبری، محمود (۱۳۸۵). فرهنگ اصطلاحات ورزشی فارسی - عربی، مشهد: پاندا.

شمس آبادی، حسین و مشایخی، ستاره و تقی‌زاده، هدایت‌الله (۱۳۹۴). معجم المصطلحات الرياضیه، تهران: مؤسسه نگارش الکترونیک کتاب.

عزیزی پور، محمدرضا (۱۳۹۵). المصطلحات المتداوله فی الصحافه العربیه، تهران: سمت.

منابع فرعی:

خاقانی، م، (۱۹۹۷). لغة الإعلام فی الصحافه العربیه و الفارسیه، بیروت: دار الروضه.

ناظمیان، رضا. (۱۳۹۱). ترجمه متون مطبوعاتی عربی، تهران: انتشارات سخن.

صلواتی و سیماریان (۱۳۸۳). سلسله تعلیم اللغة العربیه - الصحافه و السیاسه. تهران، انتشارات داودی.

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): ترجمه متون پیشرفته سیاسی، اقتصادی، تاریخی و... (۱) از عربی به فارسی			
عنوان درس (انگلیسی): Translation of Specialized Political, Economic, Historical Texts (I),			
Advanced; (Arabic to Persian)			
نوع درس: اختیاری	پیش نیاز: دارد ☐	ندارد ☒	عنوان پیش نیاز: -
تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری		تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

- آشنایی با واژه‌ها، اصطلاحات، مفاهیم و معادل‌های کاربردی در ترجمه متون سیاسی، اقتصادی، تاریخی و... از عربی به فارسی و آشنایی با چگونگی به کارگیری صحیح و روشمند این گونه واژه‌ها در فرایند ترجمه از عربی به فارسی
- آشنایی با شیوه‌های ترجمه متون پیشرفته سیاسی، اقتصادی، تاریخی از عربی به فارسی

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- توانایی معادل‌یابی دقیق واژه‌ها، اصطلاحات و مفاهیم موجود در انواع متون سیاسی، اقتصادی، تاریخی و...
- توانایی بازآفرینی و بازسازی پیشرفته این گونه واژگان، اصطلاحات، مفاهیم و معادل‌ها در زبان مقصد.
- روحیه امانت‌داری و پایبندی در فرایند ترجمه از عربی به فارسی

سرفصل درس:

- در جلسه نخستین، استاد به معرفی اجمالی منابع تخصصی این حوزه و روش‌های صحیح در ترجمه این نوع از متون می‌پردازد.
- در جلسات بعدی (۱۵ جلسه بعدی) در هر بخش متن‌هایی از پیش تعیین شده به شرح ذیل توسط استاد ارائه شده و به تدریج بر اساس روش‌ها، مدل‌ها و رویکردهای مناسب در ترجمه از عربی به فارسی با تأکید بر رعایت امانت‌داری و پایبندی موردبررسی و مذاقه قرار می‌گیرد.
- - پنج جلسه اول: انواع متون سیاسی و دیپلماتیک و بین‌المللی نظیر پروتکل‌ها، قراردادها، تفاهم‌نامه‌ها، پیمان‌ها و معاهدات سیاسی، مقالات سیاسی، اخبار سیاسی و تفسیرهای سیاسی موجود در مجلات و روزنامه‌ها، وقایع سیاسی مهم، سخنرانی‌ها و مذاکرات سیاسی سرنوشت‌ساز و... .

- پنج جلسه دوم: انواع متون اقتصادی شامل حوزه‌های اقتصادی از قبیل: تجارت داخلی، تجارت خارجی، صادرات، واردات، صنعت و معدن، کشاورزی، امور دارایی، مالیاتی، بازرگانی و بانکی، گمرک، سرمایه‌گذاری و توسعه و... می‌شود.
- پنج جلسه سوم: انواع متون تاریخی شامل برگزیده‌ای از متون عربی کتب تاریخی ایران، اسلام، تاریخ ملل، ادیان و مذاهب، رویدادها و وقایع تاریخی و...
شایان ذکر است استاد درس می‌تواند به اقتضای زمان و شرایط کلاس به بررسی و ترجمه دیگر متون نیز از جمله متون علمی، متون حقوقی و... بپردازد.

روش یاددهی - یادگیری:

روش تلفیقی (روش سخنرانی، بازگویی، پرسش و پاسخ، تمرینی، بحثی، پروژه‌ای، روش مبتنی بر IT

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
٪۲۵	-	نوشتاری: ٪۵۰ عملکردی: -	٪۲۵ ترجمه یک متن تخصصی

فهرست منابع:

منابع اصلی:

میرزایی، نجف‌علی، (۱۳۷۶). فرهنگ اصطلاحات معاصر عربی. فارسی: سیاسی، مطبوعاتی و اجتماعی به‌ضمیمه راهنمای جامع اصطلاحات فارسی، راجعه و تصحیح یاسین صلواتی؛ احمد امام‌زاده، قم: دارالنشر الاعتصام

میرزایی الحسینی، محمود، (۱۳۸۵). فرهنگ لغات و اصطلاحات اقتصادی-بازرگانی: عربی-فارسی، تهران: یادواره کتاب.

آذرنوش، آذرتاش؛ شیرازی، مرتضی و عادل، محمود، (۱۳۸۷)، مجمع اللغات، فرهنگ مصطلحات به چهار زبان عربی-فارسی-فرانسه-انگلیسی. چاپ پنجم، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی

شکیب انصاری، محمود، (۱۳۸۵). نصوص مترجمه بین العربیه و الفارسیه، چاپ اول، اهواز: دانشگاه شهید چمران اهواز.

محمدی نژادپاشاکی، احمد، همایونی، سعدالله، مصطفوی نیا، سیدمحمدرضی، (۱۳۹۵)، فرهنگ اصطلاحات متون سیاسی خبرگزاری‌های عربی، (عربی-فارسی)، انتشارات نیلوفر.

فیضی، پریسا، (۱۳۹۵). فرهنگ کاربردی اصطلاحات سیاسی، دیپلماتیک و نظامی از عربی به فارسی، قم: دار الفکر.

قیم. عبدالنبی. (۱۳۹۷). فرهنگ معاصر عربی فارسی. تهران: فرهنگ معاصر.

تاریخ‌های معتبر مانند: الکامل، تاریخ الطبری، تاریخ بیهقی، تاریخ دمشق، تاریخ نیشابور و...

منابع فرعی:

الذهبی، عثمان، (۱۹۸۷). تاریخ الاسلام، دار الکتب العربی، بیروت.

عزیزی پور، محمدرضا، (۱۳۹۰). المصطلحات المتداوله فی الصحافه العربیة، تهران: سمت.

خلیل، خلیل احمد، (۱۹۹۷). معجم مصطلحات الاقتصادیة، دار الفکر، بیروت.

بنی یعقوب، جواد، (۱۳۸۰). فرهنگ واژگان و اصطلاحات حقوقی، اقتصادی، اداری شامل: واژه‌ها، اصطلاحات، اختصارات و علامات (جلد ۱) تهران: نظر.

طیبیان، سید حمید، (۱۳۸۰). گزیده متون تاریخی به زبان عربی، تهران: اساطیر.

طهماسبی، عدنان و تقی زاده، (۱۳۹۰). ورشه التعریب، علماء، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

الحکیم، حسن، (۱۳۷۹). نصوص و اخبار السیاسیة للطلاب تعلم اللغة العربیة، قم: موسسه الاثمة للنشر.

ابراهیم حسن، حسن (۱۴۱۶ ق). تاریخ الاسلام السیاسی و الدینی و الثقافی و الاجتماعی، الطبعة الرابعة عشرة، دارالجلیل، بیروت و مکتبه النهضة المصریة، القاهرة.

ناظمیان، رضا (۱۳۹۰). روزنامه و مجلات عربی - ترجمه متون مطبوعاتی چاپ دوم، تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.

صلواتی و سیماریان، (۲۰۰۰ م). سلسله تعلیم اللغة العربیة - الصحافه و السیاسة - تهران: انتشارات داودی، المراسلات التجاریة المعاصرة، الجبوری، عبدالکریم، مکتبه الهلال، بیروت.

منابع مطالعاتی:

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) <https://isc.gov.ir/fa>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه مجلات تخصصی نور

<https://www.noormags.ir/>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه مرجع دانش <https://www.civilica.com/papersearch>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه آدرس نشریه پژوهش‌های ترجمه در زبان و ادبیات عربی

<HTTP://RCTALL.ATU.AC.IR/>

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): ترجمه متون پیشرفته سیاسی، اقتصادی، تاریخی و... (۲) از فارسی به عربی	
عنوان درس (انگلیسی): Translation of Specialized Political, Economic, Historical Texts (II),	
Advanced (Persian to Arabic)	
نوع درس: اختیاری	پیش‌نیاز: دارد ☒ ندارد ☐
عنوان پیش‌نیاز: ترجمه متون پیشرفته سیاسی، اقتصادی	
تاریخی و... (۱) از عربی به فارسی	
تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری
تعداد ساعت: ۳۲	

اهداف درس:

- آشنایی با واژه‌ها، اصطلاحات، مفاهیم و معادل‌های کاربردی در ترجمه متون سیاسی، اقتصادی، تاریخی و... از فارسی به عربی و آشنایی با چگونگی به کارگیری صحیح و روشمند این گونه واژه‌ها در فرایند ترجمه از فارسی به عربی
- آشنایی با شیوه‌های ترجمه متون پیشرفته سیاسی، اقتصادی، تاریخی از فارسی به عربی

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- توانایی معادل‌یابی دقیق واژه‌ها، اصطلاحات، مفاهیم و معادل‌های موجود در ترجمه متون سیاسی، اقتصادی، تاریخی و...
- توانایی بازآفرینی و بازسازی پیشرفته این گونه واژگان، اصطلاحات، مفاهیم و معادل‌ها در زبان مقصد.
- روحیه امانت‌داری و پایبندی در فرایند ترجمه از فارسی به عربی

سرفصل درس:

- در جلسه نخستین، استاد ضمن معرفی اجمالی منابع تخصصی این حوزه و روش‌های صحیح در ترجمه فارسی به عربی، دانشجویان را با انواع متون سیاسی، اقتصادی، تاریخی و... و حوزه‌های آن آشنا می‌سازد.
- در جلسات بعدی (۱۵ جلسه بعدی) در هر بخش متنی از پیش تعیین شده به شرح ذیل توسط استاد ارائه شده و به تدریج بر اساس روش‌ها، مدل‌ها و رویکردهای مناسب در ترجمه فارسی به عربی با تأکید بر رعایت امانت‌داری و پایبندی موردبررسی و مذاقه قرار می‌گیرد.

- پنج جلسه اول: انواع متون سیاسی و دیپلماتیک و بین‌المللی نظیر پروتکل‌ها، قراردادها، تفاهم‌نامه‌ها، پیمان‌ها و معاهدات سیاسی، مقالات سیاسی، اخبار سیاسی و تفسیرهای سیاسی موجود در مجلات و روزنامه‌ها، وقایع سیاسی مهم، سخنرانی‌ها و مذاکرات سیاسی سرنوشت‌ساز و ...
 - پنج جلسه دوم: انواع متون اقتصادی شامل حوزه‌های اقتصادی از قبیل: تجارت داخلی، تجارت خارجی، صادرات، واردات، صنعت و معدن، کشاورزی، امور دارایی، مالیاتی، بازرگانی و بانکی، گمرک، سرمایه‌گذاری و توسعه و ...
 - پنج جلسه سوم: انواع تون تاریخی شامل برگزیده‌ای از متون فارسی از کتب تاریخ ایران و اسلام، تاریخ ملل، ادیان و مذاهب، رویدادها و وقایع تاریخی و ...
- شایان‌ذکر است استاد درس می‌تواند به اقتضای زمان و شرایط کلاس به بررسی و ترجمه دیگر متون نیز از جمله متون علمی، متون حقوقی و ... بپردازد.

روش یاددهی - یادگیری:

روش تلفیقی (روش سخنرانی، بازگویی، پرسش و پاسخ، تمرینی، بحثی، پروژه‌ای، روش مبتنی بر **it**)

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
٪۲۵	-	نوشتاری: ٪۵۰ عملکردی: -	٪۲۵ ترجمه یک متن تخصصی

فهرست منابع:

منابع اصلی:

برکات، جمال (۱۳۶۸). فرهنگ اصطلاحات سیاسی، ترجمه صادق آیینه‌وند و فیروز حریرچی، تهران: نشر فرهنگی رجاء.

تقیه، محمدحسن (۱۳۸۳). فرهنگ اصطلاحات اداری و بازرگانی (فارسی - عربی)، تهران: دانشگاه علامه طباطبایی.

غفرانی، محمد و آیت‌الله شیرازی، مرتضی (۱۹۹۵). فرهنگ اصطلاحات روز فارسی - عربی، مراجعه محمد عبد المنعم خفاجی و عبد العزیز شرف، الطبعة اول، لبنان: مکتبه لبنان.

میرزایی، نجف‌علی، (۱۳۷۶). فرهنگ اصطلاحات معاصر عربی. فارسی: سیاسی، مطبوعاتی و اجتماعی به‌ضمیمه راهنمای جامع اصطلاحات فارسی، راجعه و تصحیح یاسین صلواتی؛ احمد امام‌زاده، قم: دارالنشر الاعتصام.

طیبیان، سید حمید (۱۳۹۲). فرهنگ فرزنان: فارسی - عربی. تهران: فرزنان روز.

خلیل، خلیل احمد (۱۹۹۷). معجم مصطلحات الاقتصادية، بیروت: دار الفکر.

طهماسبی، عدنان و تقی زاده، (۱۳۹۰). *ورشه التعریب، علاء، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.*

تاریخ‌های معتبر مانند: *الکامل، تاریخ الطبری، تاریخ بیهقی، تاریخ دمشق، تاریخ نیشابور و*

منابع فرعی:

الذهبی، عثمان، (۱۹۸۷). *تاریخ الاسلام، دار الکتب العربی، بیروت.*

عزیزی‌پور، محمدرضا، (۱۳۹۰). *المصطلحات المتداوله فی الصحافه العربیه، تهران: سمت.*

بنی‌یعقوب، جواد، (۱۳۸۰). *فرهنگ واژگان و اصطلاحات حقوقی، اقتصادی، اداری شامل: واژه‌ها، اصطلاحات، اختصارات و علامات (جلد ۱) تهران: نظر.*

طیبیان، سید حمید، (۱۳۸۰). *گزیده متون تاریخی به زبان عربی، تهران: انتشارات اساطیر.*

الحکیم، حسن، (۱۳۷۹). *نصوص و اخبار السیاسیه للطلاب تعلم اللغه العربیه، قم: موسسه الانمه للنشر.*

ابراهیم حسن، حسن (۱۴۱۶ ق). *تاریخ الاسلام السیاسی و الدینی و الثقافی و الاجتماعی، الطبعة الرابعة عشرة، دارالجليل، بیروت و مکتبه النهضة المصریه، القاهرة.*

ناظمیان، رضا، (۱۳۹۰)، *روزنامه و مجلات عربی - ترجمه متون مطبوعاتی، چاپ دوم، تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.*

صلواتی - ی و سیماریان، (۲۰۰۰ م). *سلسله تعلیم اللغه العربیه - الصحافه و السیاسه - تهران: انتشارات داودی، المراسلات التجاریه المعاصره، الجبوری، عبدالکریم، مکتبه الهلال، بیروت.*

منابع مطالعاتی:

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) <https://isc.gov.ir/fa>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه مجلات تخصصی نور

<https://www.noormags.ir/>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه مرجع دانش <https://www.civilica.com/papersearch>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه آدرس نشریه پژوهش‌های ترجمه در زبان و ادبیات عربی

<HTTP://RCTALL.ATU.AC.IR/>

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): ترجمه بلاغی

عنوان درس (انگلیسی): Rhetorical Translation

نوع درس: اختیاری پیش‌نیاز: دارد ندارد عنوان پیش‌نیاز: -
تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

- آشنایی با ترجمه بلاغی به عنوان یک مدل از ترجمه
- آشنایی با تعابیر و اسالیب بیانی در زبان مبدأ و مقصد
- آشنایی با چگونگی برگردان حرفه‌ای عناصر، نکات و جنبه‌های بلاغی در فرایند ترجمه
- آشنایی با شیوه‌های ترجمه در مدل بلاغی

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- مهارت در برگردان و انتقال جنبه‌های بلاغی و عناصر زیبایی‌شناختی کلام مانند موسیقی، عاطفه، خیال، اغراض بلاغی همچون تعظیم، تحقیر، ابهام، مبالغه، تلذذ، انکار، تأکید، امر، نهی و...
- مهارت انتقال دلالت‌های الفاظ و عبارات در مناسب‌ترین و نزدیک‌ترین وجه خود به زبان مبدأ
- مهارت جستن نزدیک‌ترین و زیباترین قالب و اسلوب ترجمه به زبان مقصد در ترجمه بلاغی
- توانایی بازتاب روح حاکم بر متن با استفاده از ترجمه بلاغی هدفمند و کاربردی

سرفصل درس:

در جلسه نخستین، استاد درس ضمن معرفی مبسوط ترجمه بلاغی به عنوان یک مدل ترجمه بر ویژگی‌ها و دشواری‌ها و راه کارهای مناسب در این نوع ترجمه اشاره می‌نماید.

در ده جلسه دیگر ضمن رعایت مهم‌ترین نکات و اصول در ترجمه بلاغی نظیر درک دقایق معانی عبارات و اصطلاحات، دریافت بار عاطفی و احساسی واژگان و اسرار بلاغی آن‌ها، دمسازی با روحیه نویسنده و تقلید از وی در ویژگی‌های گفتاری خاص به وی، حفظ دلالت‌های الفاظ و عبارات در متن مقصد، جستن نزدیک‌ترین و زیباترین قالب به زبان مقصد از حیث زوایای بلاغی و... متنی که از پیش تعیین شده، بر اساس تقسیمات ذیل و بر مبنای سه رویکرد وفاداری، بازآفرینی و آفرینش ادبی در هر جلسه موردنقد و بررسی و تحلیل قرار می‌گیرد.

○ جلسه اول: ترجمه احوال مسندالیه و لطایف و دقایق مترتب بر آن.

- جلسه دوم: ترجمه احوال مسند و لطایف و دقایق مترتب بر آن.
 - جلسه سوم: ترجمه حصر و قصر و لطایف و دقایق مترتب بر آن.
 - جلسه چهارم: ترجمه ایجاز و اطناب و التفات و لطایف و دقایق مترتب بر آن.
 - جلسه پنجم: ترجمه تشبیه و لطایف و دقایق مترتب بر آن.
 - جلسه ششم: ترجمه مجاز و لطایف و دقایق مترتب بر آن.
 - جلسه هفتم: ترجمه استعاره و لطایف و دقایق مترتب بر آن.
 - جلسه هشتم: ترجمه کنایه و لطایف و دقایق مترتب بر آن.
 - جلسه نهم: ترجمه آرایه‌های لفظی و معنوی و لطایف و دقایق مترتب بر آن.
 - جلسه دهم: ترجمه و انتقال عاطفه و موسیقی.
- در پنج جلسه بعدی شایسته است گزیده‌ای از متون ادبی منتخب ترجمه شده به فارسی و بالعکس در هر جلسه بر اساس مدل بلاغی و اصول و ضوابط موردنظر موردبررسی و مذاقه قرار گیرد و در نهایت ترجمه پیشنهادی ارائه گردد.

روش یاددهی - یادگیری:

روش تلفیقی (روش سخنرانی، بازگویی، پرسش و پاسخ، تمرینی، بحثی، پروژه‌ای، روش مبتنی بر IT)

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان نترم	آزمون نهایی	پروژه
٪۲۵	-	نوشتاری: ٪۵۰	٪۲۵
		عملکردی: -	ترجمه یک متن ادبی بر اساس مدل بلاغی

فهرست منابع:

بدوی، احمد (۱۹۹۶ م). اساس النقد الأدبی عند العرب، دار نهضة مصر للطباعة والنشر، القاهرة.

التفتازانی، سعد الدین (۱۴۱۱ ق). مختصر المعانی، الطبعة الاولى، قم: دار الفکر.

التفتازانی (۱۴۱۶ ق). کتاب المطول، الطبعة الرابعة، قم: مکتبه الداوری.

الجارم، علی و امین، مصطفی (۱۴۱۶ ق). البلاغة الواضحة، الطبعة الثالثة، قم: دار الثقافة.

رجایی، محمد خلیل، (۱۳۷۹). معالم البلاغة در علم معانی و بیان و بدیع، چاپ پنجم، شیراز: مرکز نشر دانشگاه شیراز.

الفاخوری، حنا، (۱۳۹۴). الجامع فی تاریخ الأدب العربی، چاپ چهارم، انتشارات ذوی القربی.

الفاخوری، حنا، (۱۳۷۷). تاریخ الأدب العربی، چاپ اول، تهران: انتشارات طوس.

مازندرانی، محمدهادی، (۱۳۷۶). انوار البلاغۀ، چاپ اول، تهران: مرکز فرهنگی قبله.

الهاشمی بک، سید احمد، (۱۳۱۴ ق). جواهر البلاغۀ، فی المعانی و البیان و بدیع، الطبعة السادسة، مكتبة المصطفوی، قم، ۴۱۳.

هاشمی خراسانی، ابو معین حمید الدین، (۱۳۷۱). مفصل شرح مطول، چاپ اول، نشر حاذق، ج ۶.

منتخبی از آثار ادب عربی از بزرگان ادب مانند منفلوطی، جبران خلیل جبران، نجیب محفوظ، طه حسین، جرجی زیدان، توفیق الحکیم، عقاد، غاده سمان و...

منابع مطالعاتی:

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) <https://isc.gov.ir/fa>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه مجلات تخصصی نور

<https://www.noormags.ir/>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه مرجع دانش <https://www.civilica.com/papersearch>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه آدرس نشریه پژوهش های ترجمه در زبان و ادبیات عربی

<HTTP://RCTALL.ATU.AC.IR/>

ترجمه منظوم و ترجمه های ادبی قران

HTTP://FA.WIKISHIA.NET/VIEW/%D9%81%D9%87%D8%B1%D8%B3%D8%AA_%D8%AA%D8%B1%D8%AC%D9%85%D9%87%E2%80%8C%D9%87%D8%A7%DB%8C_%D9%81%D8%A7%D8%B1%D8%B3%DB%8C_%D9%82%D8%B1%D8%A2%D9%86

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): **مهارت‌های ترجمه در حوزه آموزشی - پژوهشی - فرهنگی**

عنوان درس (انگلیسی): **Translation skills in Educational-Research-Cultural Field**

نوع درس: اختیاری پیش‌نیاز: دارد ندارد عنوان پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری تعداد ساعت: ۳۲

اهداف درس:

- آشنایی با واژه‌ها و اصطلاحات خاص بخش‌ها و واحدهای مختلف آموزشی، پژوهشی و فرهنگی در ادارات مربوطه و چگونگی به‌کارگیری صحیح و روشمند این‌گونه واژه‌ها و اصطلاحات در فرایند ترجمه از فارسی به عربی و بالعکس
- آشنایی با شیوه‌های ترجمه انواع متون در حوزه‌های مختلف آموزشی، پژوهشی و فرهنگی

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- شناخت واژه‌ها و اصطلاحات خاص بخش‌ها و واحدهای مختلف آموزشی، پژوهشی و فرهنگی در ادارات مربوطه
- توانایی در به‌کارگیری اصطلاحات خاص حوزه آموزشی، پژوهشی و فرهنگی در فرایند ترجمه
- توانایی حضور در مراکز آموزشی، پژوهشی و فرهنگی به‌عنوان مترجم مانند: دانشگاه‌ها، ادارات و سازمان‌های مختلف
- مهارت و توانایی همراهی نمودن یک متقاضی عرب‌زبان جهت انجام امور آموزشی، پژوهشی و یا فرهنگی در دانشگاه یا سازمان یا اداره موردنظر.
- توانایی تعامل و همکاری با مراکز مرتبط مانند صداوسیما، نشریات و مجلات معتبر جهت انجام امور ترجمه در حوزه آموزشی، پژوهشی و فرهنگی

سرفصل درس:

- در این درس شایسته است استاد در چهار بخش ذیل به امر تدریس در این حوزه بپردازد:
- بخش اول: (جلسه اول) معرفی بخش‌ها و واحدهای مختلف مراکز آموزشی، پژوهشی و فرهنگی وابسته به دانشگاه‌ها، ادارات و سازمان‌های مختلف.
 - بخش دوم: (۵ جلسه اول) در این بخش شایسته است استاد درس در ابتدا به معرفی واژه‌ها و اصطلاحات خاص مربوط به حوزه آموزشی در دانشگاه‌ها، سازمان‌ها و نهادهای مختلف بپردازد و سپس در هر جلسه با مشارکت

دانشجویان و با تکیه بر تجارب عملی خود، به نقد و بررسی ترجمه مکتوب و شفاهی متون مربوط به این حوزه که از پیش به عنوان تکلیف به دانشجویان واگذار شده است پردازد و در نهایت ترجمه پیشنهادی ارائه گردد.

• بخش سمو (۵ جلسه دوم) در این بخش نیز انتظار می‌رود استاد درس در ابتدا به معرفی واژه‌ها و اصطلاحات خاص مربوط به حوزه پژوهشی در دانشگاه‌ها، سازمان‌ها و نهادهای مختلف پردازد و سپس در هر جلسه با مشارکت دانشجویان و با تکیه بر تجارب عملی خود، به نقد و بررسی ترجمه مکتوب و شفاهی متون مربوط به این حوزه که از پیش به عنوان تکلیف به دانشجویان واگذار شده است پردازد و در نهایت ترجمه پیشنهادی ارائه گردد.

• بخش چهارم: (۵ جلسه سوم) همانند جلسات پیشین، انتظار می‌رود استاد درس در ابتدا به معرفی واژه‌ها و اصطلاحات خاص مربوط به حوزه فرهنگی در دانشگاه‌ها، سازمان‌ها و نهادهای مختلف پردازد و سپس در هر جلسه با مشارکت دانشجویان و با تکیه بر تجارب عملی خود به نقد و بررسی ترجمه مکتوب و شفاهی متون مربوط به این حوزه که از پیش به عنوان تکلیف به دانشجویان واگذار شده است پردازد و در نهایت ترجمه پیشنهادی ارائه گردد.

روش یاددهی - یادگیری:

روش تلفیقی (روش سخنرانی، بازگویی، پرسش و پاسخ، تمرینی، بحثی، پروژه‌ای، روش مبتنی بر IT)

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
٪۲۵	-	نوشتاری: ٪۵۰	٪۲۵ ترجمه یک متن در حوزه آموزشی یا پژوهشی و یا فرهنگی
		عملکردی: -	

فهرست منابع:

منابع اصلی:

میرزایی، نجف‌علی (۱۳۷۶). فرهنگ اصطلاحات معاصر عربی. فارسی: سیاسی، مطبوعاتی و اجتماعی به‌ضمیمه راهنمای جامع اصطلاحات فارسی، راجعه و تصحیح یاسین صلواتی؛ احمد امام‌زاده، قم: دارالنشر الاعتصام.

الخلو، حکمت، (۲۰۱۴ م). قاموس المصطلحات الجامعیة، الدار العربیة للموسوعات.

آذرنوش، آذرتاش؛ شیرازی، مرتضی و عادل، محمود (۱۳۸۷). مجمع اللغات، فرهنگ مصطلحات به چهار زبان.

اتابکی، پرویز (۱۳۹۱). فرهنگ جامع کاربردی عربی فارسی فرزنان. تهران: نشر فرزنان روز.

غفرانی، محمد و آیت‌الله شیرازی، مرتضی (۱۹۹۵). فرهنگ اصطلاحات روز فارسی - عربی، مراجعه محمد عبد المنعم خفاجی و عبد العزیز شرف، الطبعة اول، لبنان: مکتبه لبنان.

طیبیان، سید حمید (۱۳۹۲). فرهنگ فرزنان: فارسی - عربی. تهران: فرزنان روز.

محمد رضا عزیزی پور، (۱۳۹۵). المصطلحات المتداوله فی الصحافه العربیه، تهران: سمت.

گزینش متن‌های مختلف در موضوعات مذکور از مجلات و مطبوعات و پایگاه‌های اطلاعاتی رایانه‌ای.

قیم. عبدالنبی. (۱۳۹۷). فرهنگ معاصر عربی فارسی. تهران: فرهنگ معاصر.

منابع فرعی

میرزایی الحسینی، محمود، (۱۳۸۵). فرهنگ لغات و اصطلاحات اقتصادی-بازرگانی: عربی-فارسی، تهران: یادواره کتاب.

شکیب انصاری، محمود، (۱۳۸۵). نصوص مترجمه بین العربیه و الفارسیه، چاپ اول، اهواز: دانشگاه شهید چمران اهواز.

منابع مطالعاتی:

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) <https://isc.gov.ir/fa>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه مجلات تخصصی نور

<https://www.noormags.ir/>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه مرجع دانش

<https://www.civilica.com/papersearch>

مقالات چاپ شده و مورد تأیید استاد مربوطه در پایگاه آدرس نشریه پژوهش‌های ترجمه در زبان و ادبیات عربی

<HTTP://RCTALL.ATU.AC.IR/>

فصل چهارم:

ترم بندی دروس

ترم اول

تعداد واحد			نام درس	ردیف
جمع	عملی	نظری		
۲	-	۲	واژه‌شناسی و معادل‌گزینی در ترجمه	۱
۲	-	۲	تاریخچه، روش‌ها، اصول و نظریه‌های ترجمه	۲
۲	-	۲	درس اختیاری	۳
۲	-	۲	درس اختیاری	۴
۲	-	۲	درس اختیاری	۵
۱۰	-	۱۰	جمع کل	

ترم دوم

تعداد واحد			نام درس	ردیف
جمع	عملی	نظری		
۲	-	۲	ترجمه شفاهی و همزمان ۱ (عربی به فارسی)	۱
۲	-	۲	ترجمه متون پیشرفته ادبی (۱) از عربی به فارسی	۲
۲	-	۲	درس اختیاری	۳
۲	-	۲	درس اختیاری	۴
۲	-	۲	درس اختیاری	۵
۱۰	-	۱۰	جمع کل	

ترم سوم

ردیف	نام درس	تعداد واحد		
		نظری	عملی	جمع
۱	ترجمه متون پیشرفته ادبی ۲ (از فارسی به عربی)	۲	-	۲
۲	ترجمه شفاهی و همزمان ۲ (از فارسی به عربی)	۲	-	۲
۳	درس اختیاری	۲	-	۲
۴	درس اختیاری	۲	-	۲
جمع کل		۸	-	۸

ترم چهارم

ردیف	نام درس	تعداد واحد
۱	پایان نامه	۴
جمع کل		۴

